

Pr. 32. num. 17.

Disputatio Inauguralis Juridica

DE

NECESSARIA

VULNERUM
INSPECTIONE

IN

CRIMINE HOMICIDII
COMMISSO.

Quam,

Assistente Numinis Divini Gratia

SENSU AMPLISSIMI ICTORUM ORDINIS
IN ILLUSTRIS ROSARUM ALMA,

PRÆSIDE

Viro Prænobilissimo, Excellentissimo, Amplissimo & Consultissimo
Dr. JOACH. HENRICO SIBRAND,

Icto & Antecessore celeberrimo, Facultatis Jurid. Seniore, &
h. t. Decano maxime spectabili,

Cognato, Præceptore & Promotore omni ætate devenerando,

PRO LICENTIA

Summos in utroque Jure honores & privilegia Doctorum
consequendi,

Ad diem Octobr. Anno MDCCXXV.

In Auditorio Maximo,

Horis ante- & pomeridianis,
placido Eruditorum Examine submittit

GEORG. WILH. DETHARDING, Rost.

Judic. Mecklenburg. Advocat. Ordinar.

ROSTOCHII, Typis Jo. JAC. ADLERI, Sereniff. Principis & Acad. Typogr.

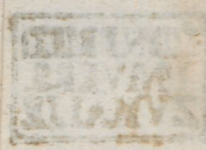
18

17. 22. 1777

1777

Disputatio Inauguralis Juridica
 DE
 NECESSARIA
 VULNERUM
 INSPECTIOE
 IN
 CRIMINE HOMICIDII
 A
 JOHANNI HERMANNO
 PRO LEGALIS
 AUCTORITATE
 THEOR. WILH. DETMOLDI

1777

18

p
 m
 pr
 ft
 fi
 af
 m
 M
 D

PROOEMIUM.

Um in eo eram, ut Thema aliquod eligerem, quod publica Disputatione inaugurali ventilarem, incidebam in Disputationem Celeberr. Jcti & Professoris Halensis, D. *Henrici Bodini*, quam de *non requirenda lethali- tate vuln- erum Halæ A. 1703.* habuit, & re-

periebam doctissimum Autorem in eo esse, ut multis modis nullitatem *suetarum hactenus talium inspectionum pro vulneris lethali- tate, & hinc formando iudicio,* demon- strare, ac probare intendat, vulnerantem, modo occa- sionem morti insequenti præbuerit, pœna ordinaria afficiendum esse. Quæ ejus momenta, tanquam nova mihi visa, dum mecum ponderabam, percipiebam, Medicum & Professore Helmstadiensem in- clytum, D. *Polycarpum Lys- erum,* à partibus *Bodini* stare, & in

A

Differ-

Differtatione Juridica, cui titulum facit, *de frustranea cadaveris inspectione in homicidio*, receptum hactenus illud pro lethalitate dijudicanda subsidium rejicere. Perlegebam ergo & hanc Helmstadii habitam A. 1723. ac observabam, Viri hujus doctissimi mentem esse, acsi *Jurisconsulti sive Judices perperam à Medicis vulnorum inspectionem expectent, ac expetant*, quo homicidii pœnam vel graviolem statuam vel mitiorem; *inspectionem vulnorum negotium esse, nullo jure præceptum, incertum, ac supervacaneum.* Legeram quidem, quæ tam doctus, quam pius quondam Jctus Brunnemann. in *Processu Inquisitor. cap. 9. n. 67.* de inspectione vulnorum lethalium non semper attendenda monuerat, quorum in subsequentibus quoque fiet mentio, sed non eo ipso necessitas inspectionis abrogata, prout patet ex verbis celeberrimi Strykii, quæ habentur in *Tract. de Jur. sens. Dissert. I. c. 3. n. 21.* Placuit ergo in re tanti momenti, nam vitam hominis concernit, quæ nihil præstantius, vires meas periclitari, & scrutari rationes pro admittenda inspectione vulnorum pariter, ac pro rejicienda eadem, militari visas, ne frivole vel subscribendo illis, vel easdem rejiciendo impingam. DEUS conatibus meis adistat.

MEM-

Decorative border consisting of two rows of repeating floral and geometric motifs.

MEMBRUM I.

Definit *Terminos*, qui erunt adhibendi.

DEFINITIO I.

Inspectio vulneratorum, post mortem insectam, significat actum legalem, quo Juxta in sui informationem, an poena ordinaria delinquenti, vel delinquentibus discernenda, à certis personis desiderat, ut demortui corpus probe visitent, & tam generatim notent, quas circumstantias huc facientes detexerint, quam speciatim referant, quæ ratione vulneris inflictæ, vel vulnerum inflictorum, facta perita dissectione corporis observaverint.

Explicatio.

Quam maxime interest Reipublicæ, ut ex primis principis Juris, quæ traduntur in §. 3. *J. de J. & J. & L. 10. ff. d. t.* hoc quoque observetur, ne alter alterum lædat, multo minus vita privet. Turbatur quippe tunc Societatis vinculum, cognatio, quæ inter homines naturalis est,

A 2

L. 3.

L. 3 ff. de J & J. pessundatur, privatur Respublica binis civibus, altero, qui perit, altero, quem conscientia afflicta reddit ad munia praestanda inhabilem, ac statuitur in alium, quod nemo in se ipsum statui serio voluerit. Omni ergo Jure Legum Conditores in eo fuerunt occupati & seduli, ut repagula ponerent, tam gravi delicto firma ipsi visa, quae audaces & temerarios, quibus tantillum irae ad viscera socii telo perfodienda fatis, terrent, ac continerent. Quam penam primus & summus Nomotheta homicidis dolosis constituerit, ex verbis *Genes cap. IX. v. 6. qui hominis sanguinem effundit, illius sanguis iterum effundetur*, omnibus constat, quibus Megalander *Lutherus* hoc epiphonema subjecit: Die ist das Weltliche Schwert eingesetzt, daß man die Mörder tödten soll; longe aliter, ac *Jcius* quidam magni nominis, qui verba isthac sacra praecise ad Magistratum restringenda negat: sed & Imperator *Justinianus* de pena homicidii graviter disposuit, in §. 5. de publ. Judic. § L. 7. § 8. C. ad Leg. Corneli. de Sicar. Siquidem vero penam mortis Reis definire res magni momenti, nec enim de glande legenda, oleo, tritico, aut vino legato agitur, sed de hominis vita & sanguine, *Anton. Thesaur. in Decis. Senat. Pedemont. 12. n. 3. in fin.* Omnes generatim Leges hoc inculcant, quod prouti de reliquis delictis, ita etiam de homicidio pariter antea constare debeat, quam poena decernatur. Specialim Imperator *Theodosius* jussit, ut causarum de caede cognitiones ad trigessimum diem protraherentur, teste *Sozomeno Lib. 7. cap. 24. fol. 761.* Specialissime Imperator *Carolus Quintus* in *Constit. Criminali*, ne incertitudinis quicquam in negotio tam gravi remaneret, binis articulis huius tenoris disposuit: Art. 147. So einer geschlagen wird, und über etliche Zeit darnach stirbe, also, daß zweifelhich wäre, ob er der geklagten Streiche halber gestorben wäre, oder nicht, in solchen Fällen mögen beyde Theile (wie von Wessung gesetzt ist) Kindtschafft, zur Sachen dienstlich, stellen, und sollen, doch sonderlich die Wund-Aerzte, der Sach verständig, und andere Personen, die darwissen, wie sich der Gestorbene nach den Schlägen und Rumor gehalten habe, zu Zeugen gebraucht werden, mit Anzeigung,

zeigung, wie lang der Verstorbene nach den Streichen gelebet habe? und in solchen Urtheilen die Urtheiler bey den Nichts-Verständigen und an Orten und Enden, wie zu Ende dieser unser Ordnung angezeiget, Raths pflegen. Item, Art. 149. Und damit dann in obgemeldten Fällen gebühlich Ermessung und Erkenntnis solcher unterschiedlichen Verwundung halb, nach der Vergräbnis desto minder Mangel sey, soll der Richter samt zweyen Schöpffen, dem Gerichts-Schreiber, und einem, oder mehr Wund-Ärzten, (so man die haben, und solches geschehen kan) die dant zuvor dazu beeydiget werden sollen, denselben todten Körper vor der Begräbnis mit Fleis besichtigen, und all seine empfangene Wunden, Schläge und Wurff, wie jedes erfunden, und ermessen würde, fleißig merken, und verzeichnen lassen. *Vi hujus Legis, quam pragmaticam omnes merito habent, triplicis generis personæ constituuntur, qui de vulnere, vel vulneribus inflictis, tum quoque vulnerati conditionibus Judicem informant; snt scilicet, qui inspectionem adornant; snt, qui illam absolvant; snt, qui visa & audita in chartam conjiciant, ac pro memoria annotent.* Nec obstat, quod pauciores videantur sufficere, v. g. *bini: Judex & Medicus, dum ille adornare, hic inspectionem absolvere & notare memorabilia potest; vel unus, v. g. Medicus, qui insimul Consularis, vel Senatoriæ dignitatis, hinc Judicem, Chirurgum & Notarium agere valet: quandoquidem in re tanti momenti, ac delictum homicidii involvit, plurimum præsentia opus est, recteque hic valet proverbium: vox, sive relatio unius de inspectione, vox, sive relatio nullius.* Omnium minime, quando talis Medicus consanguineos, sive inquisiti, sive vulnerati, quando agrotant, suæ curæ subiectos novit. Quod magis! ego persuasus sum, Inquisiti Advocatum excipere posse contra inspectionem, illandemque nullitatis arguere, si quando Medicus, durante inspectione, in charta vel tabula tralatitiè conjecerit, qua occurrunt, domi abhinc extendenda, non vero Notarius sive Aetuaris adfit, qui una eadem ex ore Medici consignet; (licet Medico integrum sit, notata domii

domi melioris ordinis, item calligraphiæ ergo, nam terminorum anatomicorum scriptura plerumque angit Actuarium, horum imperitum, in chartam conjicere & rationes sententiæ de qualitate vulneris ubertim exponere) quia 1.) Medici, qua Medici non est Notarium agere. 2) suspicionem surrogationis incurrit, quæ ad Juramentum purgatorium in tam seria re sufficit. 3.) elabi quædam memoria possunt, quæ ad gravitatem negotii pertinent. Providum in hoc negotio esse amplissimum hujus urbis *Senatum* fatendum est; quia, quæ sub inspectionis actu vel *Physicus*, vel alius *Medicus* in calamum *Secretario* dicitavit, finita inspectione clara voce prælegere jubet, & *Chirurgum* monet, ut attendat, an omnia ac notata sunt, à se observata fuerint, cujus assensus tunc quidem subjicitur. In *Civitatibus* hoc *Prætoris* est, inspectioni præesse, quem *vulgus* vocat den *Richter*, aut qui sunt *speciales Collegii Criminalis Præsides*, die *Gerichts-Gewets-Herren*, ad quorum *Jurisdictionem* vulneratus pertinet. Extra *Civitatem* ad *Prætozem* *Provincialem* attinet, den *Hauptmann*, vel *Amtmann* appellamus, de inspectione prospicere, aut qui *jurisdictione criminali* gaudent exercenda, *Nobiles & Prædiorum Dominos*. Ubi citra *dubium* est, posse hunc, ad quem præesse inspectioni spectat, morbo vel aliis impedimentis *legalibus* præpeditum, quo *Hæmophobia* referenda, wann er kein Blut sehen kan, vel horror *conspæctus* *cadaveris*, kan keine Todten sehen, alium substituere, sed *habilem & negotio illi parem*. Rectissime ergo substituitur *Jurisperitus*, qui *vices suas suscipiat*, & ut desiderii *Medici* annuant qui *interrogantur*, curet. Talia desideria sunt, v. g. *nosse telum, quo vulnus inflictum? sub quo situ corporis lesio facta? an vulneratus caput sub cadendo alliserit ad lapidem? quomodo à vulnere vel à morte vulneratus sit habitus?* &c. Quærere vero hæc non *Medici*, qua *Medici* est, sed *judicis*, quia ad *inquisitionem* pertinent, hic ergo & *autoritate & prudentia Juris instructus* sit, oportet. Fac vero *Nobilem* vel *Præfectum* substituere *scribam*, vel *prætozem paganum*, vel alium *famulorum*, eincz post

bon seinen Domestiquen, an hoc detrahit Legalitati Inspectionis?
Felmannus tractatu de cadav. inspect. cap. 41. parum tutum existi-
 mat, etsi isti actui scriniarius, vel Judicii scriba adsit: nec ne-
 gari potest, imperitiores esse tales, quam ut condigne partes sub-
 stituti jam sustineant, als welchen man vorsagen und einbilden
 kan, was man will, die nichts davon verstehen. Quodsi Medi-
 cus sub praesentia talium substitutorum nolit inspectionem ca-
 daveris aggredi, sed honoratiores & peritiores adhiberi velit,
 an cogi potest ad inspectionem? Non cogi, sed flecti potest,
 quandoquidem in se defendendam habet omnem veritatem
 relationis de inspectione facile abhinc juramento roborandam;
 accedit, quod nemini officium suum debeat esse damnosum,
L. 61. §. 5 de furtis. Pariter recusare potest Medicus inspectio-
 nem, si Judex ex consilio *Remi. in not. ad C. C. C. Art 149. se cum*
Actuario & Chirurgo ad domum defuncti ablegaret, qui ante cadaver
inspiciat, quam sumus ducatur. Nam Lex Carolina disertis verbis
 Judicis praesentiam sub inspectione desiderat. Aliter se res
 habet, sicubi Judex, quem Medicus credit competentem esse,
 detrectaverit inspectioni adesse, quod v. g. laesio in suo terri-
 torio non sit peracta &c. detrectaverit pariter sive Actuarium,
 sive Notarium ablegare, qui calan o notanda excipere possit,
 Judex vero alius sit remotior, quam ut confestim compellari
 possit; tunc enim inspectionem in se suscipiendam habet, im-
 primis 1) si periculum ex putredine, 2) si Medicus mandato
 generali instructus, vel in officio publico constitutus, 3) si
 cognati vulnerati inspectionem urgeant. Quae de Judicis
 praesentia ad Legalitatem inspectionis necessaria allata sunt,
 huc quoque vergunt, ut Judex non modo in loco inspectionis
 adsit, & de omnibus, quae ad hunc actum requiruntur, prospiciat,
 sed, ut oculis suis, suisque auribus ad omnia attendat, quae
 ratione vulnerati notabiliora occurrunt: Er soll alles mit ansehen
 und anhören. Recte *Blumlaebius in Comment. über die Heintliche*
Sals-Gerichts-Ordnung pag. m. 300: Es ist keinesweges genug,
 wann der Richter zwar zu dem Entleibten kommt, bey der Eröff-
 nung

nung und Besichtigung aber nicht gegenwärtig verbleibet, sondern etwa aus Langweil, oder aber aus Scheu des Geschmacks, oder üblen Geruchs auf die Seiten sich begiebet, und gleichwol die Wund-Aerzte mit der Besichtigung verfahren läßt, und selbe hernach über den Befund vernimmt; dann es muß der Richter die Wunden, Maal und Zeichen, die er selbst mit den Schöpffen und den Wund-Aerzten an dem Entleibten befindet, fleißig verzeichnen lassen, daher nicht genug ist, die Wunden zu verzeichnen, welche die Wund-Aerzte allein gesehen und befunden, dann sonst in der Peinlichen Hals-Gerichts-Ordnung vergebens geordnet wäre, daß die Besichtigung durch den Richter samt zween Schöpffen verrichtet werden solle; zudem könnten dergestalt durch die Wund-Aerzte etwa aus Verdruß, Unfleiß und ungenugsamer Aufmerksamkeit, oder auch aus Affecten leichtlich etwas verhalten oder angezeigt werden, welches doch in der Wahrheit nicht also beschaffen wäre, wordurch dann ein Unschuldiger ums Leben kommen, oder ein Schuldiger der verwirkten Straff entgehen könnte. *Rationem autopfiæ desiderata reddit Carpz. in Prax. Crim. P. I. Quest. 26. n. 52.* Præstaret insuper, ut Judex non omnino hospes foret in scientia Anatomica, ac quidem in Academiis illam pro modulo cujusvis addiscere occasiones se offerunt, sed ut plurimum spernuntur. Quandoquidem ergo ratione Judicis dispoſuit *Constitutio Criminalis Carolina*, qui inspectionem vulneris demortuorum adornandam habet, dispoſuit etiam ratione horum, qui inspectionem illam absolvere jubentur, & licet nominatim Chirurgorum mentionem fecerit, der Wund-Aerzte, hodierna tamen Praxis & communis sententia probant, Medicos non inde esse excludendos, sed, ut directores Chirurgorum secantium, tanquam peritiores, in subsidium & consilium adhibendos, imo, ut testes peritos, qui sententiam de vulneris qualitate ferant, æstimandos, vid. ex parte *Juris-Consultorum, Gail. Lib. 2. Observ. III. §. I. & 7.* *Dambouder Pract. Crimin. cap. 77. n. 21.* *Guazzini in Defens. Reor. Def. 4. cap. 12. n. 1.*; ex parte *Medicorum, Bohn.*

BOHN. *de Officio Medici, Part. 2. cap. 2.* WELCHIUS, *de Relat. Medic.*
Lib. 4. AMMAN. *Prax. vulner. lethali in præfat.* Nec tamen raro obti-
 net, ut sub imperitia vel absentia Chirurgorum Medicus suarum
 partium esse videat, cultri ope in vulneris qualitatem inqui-
 rere, ubi præstat, illum manus cruentas habere, quam consci-
 entiam. Veratus itaque sit Medicus, qui inspectionibus
 jungitur, in studio secandi cadavera, & quamvis in Academiis,
 ac AMMAN. *l. c.* affirmat, præstat, Anatomix Professori hoc mu-
 nus committere, nec tamen illi privative competere conclu-
 dendum est, quin & alii Medici, præsertim ubi Academiæ non
 sunt, imprimis Physici, promotique Doctores, vel Licentiati ad-
 hiberi possint, modo de horum peritia anatomix constet. Ve-
 xatissima est quaestio, an Medicus cum Chirurgo vel Chirur-
 gis, speciali semper juramento, sive ante inspectionem, sive
 inspectione peracta adstringendi? ad quam ansam dederunt
 verba Constitutionis criminalis: *Wund-Aerzt, die zuvor beey-
 diget werden sollen.* Abeunt *Juris-Consulti* in diversas partes,
 non minus *Medici* habent, quæ excipiant; ut difficile sit, si au-
 toritati deferendum, firmiter decernere. AMMANNUS *l. c.* tale
 desiderium, si a Causarum Patronis exigatur, vocat *Machina-
 tiones insulas*, & refert Facultatem Medicam Lipsiensem nega-
 tivam in contradictorio obtinuisse. Argumentis pro & contra
 probe ponderatis, ego concluderem, a juramento liberos esse
 hos Medicos & Chirugos 1) qui in officio publico constituti,
 sub receptione fidem dederunt, se fideliter, & ad conscien-
 tiam omnia expedire velle, quæ a se ex officii ratione, quod
 adeunt, desiderabuntur, vid. MASCARD. *de probat. Vol. 2. concl.*
 1038. n. 36. STRYK. *de Jur. sens. Dissert. I. cap. 2. n. 30.* CARPZ.
Prax. Crim. P. I. quest. 26. num. 40. 41. GRUBE *de Process. For.*
Prutenic. cap. 17. num. 302. Quales sunt v. g. Physici, Professores
 Medicinæ, Archiatri, *Nahts- & Balbierer*, *Regiments- & Feld-
 scherer* &c. Licet in tali juramento speciatim de fide sub relatio-
 nibus vulneratorum nihil contineatur: 2) qui tantum de cre-
 dulitate jurare jubentur, STRYK. *d. l. n. 29.* MYNSING. *Cent. 6.*

B

Ols. 34.

Obs. 34. non. II. seqq. GAIL. Lib. 2. Obs. III. n. 13. Quia horum
 sententiæ non statur, sed itur ad peritiores, & secundum pra-
 xim hodiernam ad Facultates, ut nullius ponderis fit tale ju-
 ramentum, quod tamen famam Medici Inspectoris prægra-
 vat: 3) Si à Judice desideratur judicium de qualitate vulne-
 ris, nam hic suspicio subornationis cessat: 4) si de peritia
 & conscientia Medici referentis, penes judicem nullum est
 dubium. E contra a Juramento non esse dispensandos cen-
 seo hos, qui 1) non legitime promoti, etiamsi se studio me-
 dico dederint, & aliquos progressus in illo fecerint, quales v. g.
 Studiosi, Candidati Medicinæ, Famuli Chirurgorum, Gesellen,
 Compagnie-Feldscherer, Bader &c. 2) qui citra generale præ-
 stitum juramentum, de veritate decernere jubentur: 3) qui
 a vulnerante sunt ad inspectionem vocati, ob metum suborna-
 tionis: 4) quorum imperitia in omnium ore, vel fides valde
 dubia: 5) quando plane singulares & specialissimæ circum-
 stantiæ volunt, ut juramentum accedat. Tale quid accidit
 Gultrovii in causa homicidii, ex læsione venæ jugularis in-
 ternæ, quod Medicus Aulicus jurare jussus fuerit, non obstan-
 tibus gravissimis rationibus in Libello exhibitis, dum exceptit:
*se juramentum non modo Doctorale, ad præstandam fidem in negotiis sibi
 ut Doctori Medicinæ expediuntur, præstuisse, sed ut Medicum Principis
 officii promississe, ad hunc actum a Principe esse ablegatum, jam toties in-
 spectionibus præfuisse, citra quod unquam juramentum speciale desidera-
 tum fuerit. &c.* Quia enim 1) Inquisitus erat presbyter reli-
 gionis Romanæ, & animi valde turbidi, hinc indefinenter ur-
 gebat relationem vulneris, ex odio in religionem: 2) Prin-
 cepts b. m. tenerrimæ conscientiæ, ne videatur religioni aliquid
 dare: 3) Facultatis Medicæ Rostochiensis responsum pro in-
 quisito faciebat: 4) Princeps Judicio Cancellariæ demand-
 verat, ut exactissime processum hunc criminalem examinaret,
 & serio injungeret Medico, qui inspectioni præfuerat, ut ju-
 raret, sse würden Mittel wissen, dem Medico, der sich hierin mes-
 gerte,

gerete, den Eyd abzunehmen, ex quo sequens Juramentum fuit
 præstitum: Ich schwere, daß ich glaube, und dafür halte, daß
 dasjenige, was in der von mir unterschriebenen Relation enthalten,
 in allen seinen Punkten und Clausuln wahr sey, so wahr mir Gott
 helffe. vid. AMMAN. *prax. vulner. verbal.* De Notario sive actu-
 uario nullum dubium est, quod unus sufficiat, idemque juramento
 sub officii initio ligatus. Sed ane obstetricibus etiam locus
 sub inspectione vulneratorum dandus? Affirmaverim si
 1) vulnerata generis fæminini, 2) circa uterum & genitalia
 læsa, 3) gravida vel partum modo enixa, 4) Medicus inspec-
 tor Juvenis, nondum maritatus. Pertinet quippe obstetrix
 perita ac provida ad artifices, quibus in sua arte credendum,
L. 1. pr. ff. de ventr. inspiciend. conf. GAIL. *L. 2. Obs. III. num. 8.*
 MASCARD. *de probat. Vol. 2. Conclus. 1038. n. 1.* De Pharmaco-
 pæis non dubito asserere, quod ad testimonia de inspectione
 sint inhabiles, quia nec Anatomiam, nec terminos medicos
 huc spectantes callent, quodsi tamen ex suspitione de veneno
 assumpto quis obierit, potest in focium eligi, quia de Medica-
 mentis & venenis judicare, ad ipsum quoque pertinet. De
 circumspeditione in Inspectione quoad vulnus vel vulnera ad-
 hibenda Judex se reponit in Medicos, & horum peritiam; nec
 enim facile hodie, ac quidem olim factum fuisse me audivisse
 memini, Chirurgus caput ferra ad ligna findenda destinata,
 mit einer Holzsäge, vel pectus securi resecat, mit einem Beile
 aufhauen. De Tempore Inspectionis constitutio Criminalis
 disponit, quod debeat esse ante corporis sepulturam, in quo
 video plerosque Juris-Consultorum consentientes, adeo ut ca-
 daver sepultum, si inspectio neglecta fuerit, jubeant effodi-
 endum. CARPZ. *qu. 26. n. 23.* GUAZZIN *Tract. de Defens. Inquis.*
Defin. 4. c. 2. n. 9. SCHOEPPFER *in Disp. de hæmorrhag. vulnerat.*
c. 2. n. 27. CLASEN *ad Art. 149. C. C. C.* Non autem sepultura
 terminum inspectioni ponit, sed inprimis *putredo*, quæ præ-
 terea facilior obrepit in vulneribus sclopetorum, item in læsio-
 nibus viscerum abdominis, tempore æstatis, ex quo Medici &
 Chirurgi

Chirurgi ad Inspectionem vocati legitimam excusationem habent, ut ne quidem cogi ad inspectionem possint, quia 1) nemini officium suum debet esse damnosum, ex fetore autem cadaveroso, in morbi periculum se conjicerent: 2) quia teste experientia sectio talis est inutilis, nam de qualitate vulneris ob corruptionem nulla fida relatio expectanda, vid. Responsum Facultatis Medicae Lipsiens. apud VALENTINI in *Pandectis Medico Legal. P. 2. Sect. 1. p. 33.* Finem Inspectionis, iudicium esse de qualitate vulneris, omnes Jcti consentiunt, ut CLASEN in not. ad l. c. addat: *Assertio de vulneris lethaliitate praecipuum est, quod à Medicis Iudex desiderat.* Quodsi vero Medicus una cum Chirurgis suspendant iudicium de lethaliitate, praesertim in casibus dubiis, vel ex aliis rationibus gravioribus, hoc potius committant peritoribus, prout tales relationes passim leguntur in AMMAN. *Prax. vulner. lethal.* aliisque Libris Medicinam Forensis tradentibus. An teneantur, & inviti cogi possint, iudicium addere, inquisitionem meretur? Pro affirmativa quidem faciunt 1) quod hujus ergo Inspectio instituta, quo Iudex de lethaliitate vulneris sit certus, de qua ipse iudicare nequit, cum haec ad forum ipsius haud spectent, 2) praesentes, qui propriis oculis omnia contemplati, & manibus suis omnia rimati ita fiat, vid. *Disput. de Vulnerib. Dn. REDEKER* hic Anno 1667. habita th. 16. ibi: *Medicus & Chirurgus sententiam. num vulnus sit lethale, periculosum, aut leve, dicunt, illorumque iudicium exquirendum, & explicandum est, adeoque Chirurgus Medicus, & Medico Chirurgus ad- jungi debet. ut sanabile an insanabile vulnus sit, statuam, conf. CARPZ. Pr. Crim. qu. 26. n. 43. ibi: indicare debent; CLASEN ad C. C. C. Art. 149. pag. 491. num. 5. ibi: debent Medici & Chirurgi suum Iudicium interponere; sed negativam, salvo aliorum iudicio, juxta Libertatem sentiendi Academicam, praerferendam esse censet, 3) quia Constitutio Carolina non desiderat iudicium de Inspectionibus, sed accuratam saltem consignationem omnium, quae ratione vulneris in oculos venerunt, nam tenor allegati supr.*

Art.

Art. 149. eo tendit: Damit des Falles, id est, homicidii ergo, nach der Beerdigung des Erkenntnisses und der Ermäßigung halber kein Mangel sey, soll (vor der Beerdigung) alles mit Fleiß gemercket, und beschrieben werden, vel ex paraphrasi MATTHIÆ STEPHANI: in cadavere omnia vulnera, verbera, ietus &c. accurate consignari debent, quo scilicet exinde constare possit, utrum vulneratus ex vulnere perierit. 2) nemo tenetur quid sentiat, aliorum examini rigoroso, aliquando etiam duriori, invitus subicere, quod in casibus dubiis facile contingit, si Medici & Chirurghi Judicium adjecerint, 3) hoc ipsum credulitatem tantum infert, & eundem potius ad Facultates Medicas, conf. PHILIPPI in *Dissert. de vulnerat. letal. cap. 3. §. 10.* & præjudicium apud CARPZ. *Pr. Crim. Quest. 26. n. 48.* cumque Juris-Consulti ejusmodi circumspiciam modestiam laudent, tantum abest, ut ideo culpam, multo minus ut convitiis ideo excipi debeant Medici, vid. CODRONCHIUS *Method. testificand. c. 3.* conf. FORTUNAT. FIDELIS, *de relat. medicor.* Nec obstant rationes pro affirmativa, quia quoad 1) manet finis inspectionis absque Judicio Medici inspicientis, & Judex a Facultatibus Medicis judicium de lethaliitate petere potest: 2) accurata consignatio omnium circumstantiarum informat sat satis Judicem absentem: 3) non quæritur, quid fiat, & a volentibus fieri possit, sed ad quid teneantur Medici inspicientes vulnus: & quidem ad hoc, quod ad officium susceptum haud spectat, invitus quis cogi haud potest, arg. L. 7. ibi: *Si vero quis monitus C. de postuland. Jung. SCHOEPFFER. S. 7. Pr. ad tit. de postul. n. 14.*

DEFINITIO II.

Vulnus, est quævis externa læsio corporis violenta, sive in habitu corporis subsisterit, sive ad interiora corporis penetraverit, sive solutionem partium ad vitam & integritatem corporis

ris facientium sensibilibiter afferat, siue illam non sensibilibiter afferat.

Explicatio.

Non modo Latinae Linguae interpretes in acceptione vocis vulneris variant, quando modo pro *ictu*, modo pro *infrumento*, quo ictus infligitur, capiunt, ac *Virgilius Lib. 2. Aeneid.*:

Illum ardens infesto vulnere Pyrrhus,
insequitur,

conf. Cel. REDEKER in *Disp. de vulner. tb. 2.* sed & Medicorum Scholas, si consulimus, haec inter se discrepant. Sunt qui vulnus vocant *solutam unitatem in parte molli a re secante caesum factam*. da man gehauen worden, & contra distinguunt *solutam unitatem in parte molli a re acuta punctum factae*, wann man gestochen worden, vid. CHRISTOPH. HELLWIG. *Dissert. de Vulner. cap. 1. §. 2.* Alii definiunt vulnus per *solutam unitatem in parte molli a re secante & acuta, siue caesum siue punctum factam*, mit einem Degen oder Messer, es sey gehauen oder gestochen, blessirt werden; Nonnulli pro vulnere *omnem solutam unitatem capiunt in parte molli, vel discissione vel collisione, adeoque acuto vel retuso telo factam*, quo collimant verba recentissimi operationum Chirurgicarum scriptoris D. HEISTERI in *Chirurg. Lib. 1. cap. 1.* Die Wunde, inquit, ist eine Zertheilung der weichen Theile des Leibes, von einem harten und scharffen oder auch stumpffen Instrument durch äusserliche Gewalt zuwege gebracht. In praesenti Disputatione placuit juxta acceptionem vocis *vulneratae cause*, in *L. ult. C. in quib. caus. in integr. restitut. necessar. non est*, vocem vulneris in sensu latissimo accipere, ut quamvis corporis lesionem violentam significet, etiam si solutio continuè non semper conjuncta sit. Observo etiam inter Medicos dari, qui ita sentiunt: Nam celeberrimus BOHNIUS Libro, quem de *inspectione laesorum* conscripsit, titulum assignavit, *renunciationis vulnorum lethaliu*, qui Liber Lipsiae Anno 1689, prodiit, in quo

non

non modo varios casus læsionum refert, in quibus nulla unitas partium ad sensum læsa reperta fuit, sed statim ab initio, pag. 24. scribit: *præliminariter monendum, vulneris nomine non illam tantum continuitatis partium mollium, easim, punctim, similive modo factam solutionem hic venire, sed quamvis ab ictu externo & violento partium solidarum mollium pariter ac duriorum læsionem illud designare, sive hæc sui sensibile vestigium pone se relinquat, sive secus. Adeoque sub censura hac præter vulnera proprie dicta stant fractura v. g. Calvarie, Luxationes vertebrarum, spine, contusiones hincque ortæ rupturæ, compressiones v. g. cerebri, ac quævis percussiones, actiones vitales aut animales turbantes, vel intercipientes, & mox subnectit, percussiois vocabulum ad exemplum quorundam Jurisperitorum subfitui posse. Ex latiori etiam hac significatione iudico titulum Chirurgorum apud Germanos derivandum esse, quando vocantur, Wund-Aerzte, non quod modo plagas carniùm curent, daß nur Wunden von ihnen geheilet würden, sed & alias læsiones corporum humanorum: item quando relationes de plagis inflictis, vocantur Wund-Zettel, agri vero Verwundete. Sed de hoc majus dubium moveri posset, an vulneris nomen mereatur plaga, ubi nullum vel levissimum vestigium externæ adest læsionis? an de tali relatio possit desiderari? Quod ipsum videtur negandum, nam hæc propterea fit, ut personæ ad illam delegatæ indicent, quæ respectu ad Defunctum in sensus, imprimis autem in oculos incurrunt, non vero ut conjecturis relationes nitantur, quæ multam incertitudinis suspensionem secum ferunt, vid. CARPZ. Prax. Crim. P. I. qu. 26. n. 19. 20. seqq. GAIL. Lib. 2. Obs. III. n. 10. Foret alias inter vulnera referendum, wann einer, ut Germani ajunt, von Ansehen seines Feindes, von Schrecken, von Angst gestorben, quia sub his casibus funestis nulla exterior læsio apparet. Nihilominus referre convenit Inspectoribus de his, quæ circumstantiæ, ictum vel corritantes, vel immediate insequentes, rationi suggerunt pro læsionis gravitate ponderanda, etiamsi nec solutio continui, nec sanguinis quædam notabilis profusio in conspectum veniat*

veniat. Hinc est, quod compressionem stomachi pugno factam, item contusionem laterum intulisse mortem, Medicorum observationes testentur, & refert BOHNIUS *c. 7.* se a Prætoris urbis requisitum ad cadaver virile hominis, qui a jactu lateris dimidiū lapide aliquot librarum facto, subito concidens expiraverit, in quo nihil integumentorum, nihil viscerum vasorumve læsum laceratumque offenderit, nisi quod sub loco jactus aliquid contusionis & sugillationis, ambitu suo vix dimidium Imperialem æquantis, secum viderint adstantes. Sic virus ab armis venenatis vulnere communicatum, a sensibus non observatur, bene vero ex notitia de infectione armorum colligitur; substantiæ cerebri concussio, quam Medici in relationibus suis sub læsionibus capitis frequenter allegant, nec ab acutissimo conspici valet, sed juxta verba sæpius laudati BOHNIUS, ex symptomatibus nihilominus gravioribus, morteque præcipiti sexturam cerebri terribilissimam hujusque canaliculorum mollissimorum atque exilium fasciculos enormiter contractos, complicatos, laceratos aut quacun- que ratione a statu & habitu naturali dejectos, Medici augurantur. Nec obstat, quod tamen conjecturis hic locus, quæ in antecedentibus rejectæ, quia magna differentia inter ipsas conjecturas, dum aliæ plebejæ, aliæ doctæ: de illis incertitudo allegata valet, non item de his, utpote quæ firma ratione constant, quia consequens ex causis & affectibus dextere cognitis eruitur. Quæ autem de morte per animi pathemata illata dicta sunt, huc non quadrant.

DEFINITIO III.

Vulnus lethale est, ex quo vulnerati communiter moriuntur, etiam si medicatio ordinaria, i. e. in talibus vulneratis adhiberi solita, & regimen debitum accesserit.

DEFI-

DEFINITIO IV.

Vulnus per accidens lethale est, ex quo vulnerati communiter non moriuntur, modo medicatio ordinaria & regimen debitum accesserint.

Explicatio.

Tempus & chartam perderem, si colligere vellem diversas explicationes, tam Medicas, quam Juridicas, de lethali-
tate vulnerum passim obvias, quia omnes sub tali dis-
sensu tacite saltem in hoc consentiunt, nondum definitionem
quandam de lethali- tate vulnerum esse prolatam, quæ in foro
ad pœnam ordinariam vel extraordinariam dictitandam suffi-
ciat. Veteres tam Jcti, quam Medici, ut quandam Cynofuram
haberent, attenderunt ad *numerum dierum*, intra quos vulnera-
tus perierit. Quod ad Jctos attinet, hi ex longo intervallo,
vulneratum non præsumebant decessisse ex vulnere, bene vero
ex brevitate temporis. *MENOCH. A. J. Q. Lib. 2. cent. 3. cas. 175.*
n. 2. Dies tales vocabant *decretorios*, die *Gefahr-Tage*, *Urtheil-*
sällige Tage, *CLASEN ad Art. 147. C. C. C. it. Krankheit-Wechsel-*
Tage, vid. *DENTZLER. voc. Criticus*, quos alii determinabant
per *biduum*, vel *triduum*, *CARPZ. Pr. Crim. Qu. 26. n. 9. MENOCH.*
d. cas. 275. n. 4. alii *quariduum*, alii *quinque*, *FARINAC. Prax. Crim.*
Qu. 127. n. 37. alii octo, *SOCIN. in Consil. 198.* alii *quadragesima dies*,
COEPOLLA Cons. 28. n. 17. alii in *integrum triennium* extenderunt,
FARINAC. d. qu. 127. n. 44., conf. Illustri Dn. Cancellarii de
KLEIN Dissert. de diebus criticis, hic Anno 1687. habita, & Cele-
berrimi hujus Almaz quondam Professoris, D. *Henrici Rudolph.*
REDEKER Dissert. de vulner. Anno 1667. habita, th. 21. Medici
autem æquipararunt vulnera magna, acutis morbis, *hitziget*
Siebern, qui fere semper febrem conjunctam habent, hinc
C con-

concluserunt, illa æque ac hos certis diebus judicari, ac appellarunt dies *criticos*. Expectarunt vero diem decimum quintum, utpote qui communis terminus acutorum morborum, *Roder. à CASTRO Medic. Polit. Lib. 4. cap. 11. pag. 257.* Verum enim vero hanc dierum observantiam Lites de lethaltate haud componere vel potuisse, vel hodie posse, praxis hodierna edocet, quia ad mentem hodiernorum Jurisperitorum doctrina dierum decretiorum habetur pro incerta, spinosa, & inutili. Rationes vide apud laudatum *Dn. de KLEIN d. Diss. cap. 2. junq. ZACHIAS in Quest. Medic. Legal. Lib. 5. tit. 2. qu. 5. n. 2. & 6. B. SCHOEFFER in Disp. de hemorrhag. vulnerat. pag. 46.* Ex Medicorum vero consensu *BOHNIUS l. c. pag. 143.* exclamatur: *Ex temporis à vulnere illato diuturnitate negative haud deponendum, i. e. vix sequitur. perit demum post nonum, vigesimum, aut trigesimum diem, aut totidem septimanas vulneratus, ergo non vi vulneris occubuit, seu vulnus hoc per accidens tantum tale quid præsistit, quatenus intercedere ejusmodi nonnunquam valent, & solent circumstantie dilatrices, quæ mortem certam & inevitabilem dubiam reddunt.* Unanimi spernitur, ac ridetur a Medicis vero desideratur, ut de lethaltate vulnerum unanimiter & constanter decernant. *MENOCH. d. cas. 275. n. 3. SCHOEPF. d. 1.* sed qui unanimem Medicorum consensum unquam obtinebit Judex, quamdiu inter se de volumina Medica, alios dispescere vulnera lethalia, in lethalia per se, ut plurimum lethalia, periculosa, & lethalia per accidens; alios vulnera ut plurimum lethalia etiam referte advere & per se lethalia; periculosa vero ab illis distinguere; alios distinguere inter lethaltatem, quæ fit ratione *partis vulnerate,* & eam, quæ accidit *ratione personæ,* atque non tam hanc quam illam vulnus per se lethale reddere statunt; alios nulla vulnera habere per se lethalia. *GALEN in aphor. Hippocr. Comm. 5. aphor. 2. & 3. Gofried WELSCH in Judic. vulner. lethal. cap. 1. 2. Fortun. EIDEL. de relat. Medicor. Lib. 4. c. 1. VALENTIN. in ff. Medic. Legal.*

Legal. P. 2. Sect. 2. Hieron. LUDOLFF in Dissert. de Lethal. vulner.
 Quomodo jam in negotio tanti momenti, ac poena homicidii
 est, sed quoque tantarum Litem est procedendum? Placet
 Medici cateroquin non ignobilis sententia, qui ad imitatio-
 nem JCtorum, qui verecundam hujus cogitationem appel-
 lant, qui Lites execratur, L. 4. §. 1. circa fin. ff. de alienat. Ju-
 dic. mutand. caus. fact. abbreviari contentiones illas censet, &
 iniquis ac minus conscientiosis homicidarum defensoribus liti-
 gandi ansam subtrahi posse, si aequae Jurisperiti ac Medici sub-
 sistant in simplici hac distinctione vulnerum, ut alia sint per
 se lethalia, alia vero per accidens. Debeo huic, quas attuli, De-
 finitiones, & tales reperio, quae mihi quidem, spero & aliis,
 sufficiunt non solum ad Lites omnes de lethalitate componen-
 das, sed quoque ad Judicia de vulnerum qualitate, ad in-
 formandum Judicem conscientiosum, ferenda. Eo magis ad-
 duco illas, quodvolvendo revolvendoque volumina scripto-
 rum, praxin vulnerum tradentium, reperio hunc scopu-
 lum esse ubivis fatalem, quod à particulari fiat argu-
 mentatio ad universale, & modo unus vel alter e vulnerē
 alias pro lethali habito, & ex quo vulnerati frequentissime
 occumbunt, evaserit, hoc habeatur pro vulnere per se non
 lethali, sed aut ut plurimum lethali, aut periculoso; è contra,
 si quando ex læsione leviori aliquis confestim perierit, etiam si
 illa ad vulnera per accidens lethalia eousque sit relata, col-
 locetur inter vulnera ut plurimum, si non per se lethalia;
 Non sane in numerum morborum ordinariorum a Medicis
 reponuntur specialissimæ ægitudines, harumque fata ha-
 bentur pro regula, ad quam de morbis reliquis ad idem ge-
 nus referendis sit procedendum, & quamvis observationes Me-
 dicæ habeant, *Hydropicum* ex largo ac continuato hausto spiri-
 tus vini camphora impragnati convaluisse, & *Emplastrum Mer-*
curialis appositionem *salivationem* Sempronio intulisse, imo
 constet *angina* laborantem Papam per risum inopinatum a
 morbo liberatum; manet tamen *hydrops* inter morbos incu-
 rabiles, & *salvatio* per illum modum, rarissime obtinet: tum
 C 2 quoque

quoque risus vix ulli *Anginose* pro remedio commendatur. Ita quoad Judicium de lethalitate vulnerum cenfeo esse incedendum. Manent vulnera cordis inter vulnera lethalia, etiam si medici casus testentur, quod taliter perfolli satis diu superstites permanerint; è contra ictus alaparum ad classem vulnerum per accidens lethalium suo jure pertinent, quamvis non desint Historiæ ex ictu alapæ occumbentium, confer *CARPZ. Pr. Crim. P. I. Qu. 3. n. 42. MENOCH. de præsumption. Libr. 5. Præsent. 4. n. 10.* Foret ceteroquin & refectio unguium ad vulnera lethalia referenda, nam uno plures ex illa mortem obierunt. Siquidem ergo una hirundo non ver facit, ex uno vel altero exemplo tota regula non est pessundanda. Relinquo autem hæc ulterius ponderanda Medicis, ad quos hoc negotium maxime pertinere lubenter consentio, & quibus hæc gloria manet, ut ex ipsorum judicio de lethalitate, pro ratione circumstantiarum, Judex sententiam ferat. Quæ in *Definit. 3. & 4.* ratione medicationis ordinariæ monita sunt, huc vergunt, ut velim in Judicio de lethalitate simul attendant, quibus hoc negotium referendi committitur, an sub cura vulnerati sint pharmaca adhibita, & a Chirurgo in usum vocata, quæ chorus Medicorum & Chirurgorum adhibenda & applicanda esse, usu edoctus, tradit & jubet, quæque in Libris Chirurgorum undique legi possunt. Non vero, an speciatissime adhibita sit hæc vel illa methodus, quam v. g. *Gallus*, vel *Indus*, vel *Hispanus*, se in graviter vulneratis callere gloriatur, sed sibi servat. Constat hodie longe promptius hæmorrhagias vulneratorum posse compefci, quam olim, cum novum quoddam Instrumentum, *Gallis tournequet* dictum, jam in usu sit, ad vasa comprimenda valde aptum, vid. *HEISTER. Oper. Chirurg. P. I. Lib. I. cap. 2. §. 9.* Obierit hinc licet olim ex hæmorrhagia vulneratus, & pro lethali hoc vulnus sit habitum, hodie pro lethali per accidens est habendum, quia beneficio hujus instrumenti, quod in omnibus Libris Chirurgicis hodie describitur & commendatur, talis hæmorrhagia potest sisti, sique

ficque lethum arceri. Quod si Chirurgus hoc ignoraverit vel neglexerit, imperitia ipsius, culpæ annumeranda, §. 7. *J. de L. Aquil. L. 132. de R. J. mortis*, non vero lædens, reus est, quia medicatio ordinaria non adhibita. Monent præterea Medici, præeunte Præceptore illorum communi *HIPPOCRAT. Aphor. 1. Sect. 1.* ut & æger & adstantes officium suum sub infirmitatibus faciant, quæ regula in Judicio de lethaliitate itidem adhibenda, de quibus tamen plura in subsequentiis.

DEFINITIO V.

Necessè, vel necessarium esse, notat requisitum quoddam, respectu vel alicujus rei, vel alicujus negotii, sine quo nec talis res perfecta, nec tale negotium juste peractum dici potest.

Explicatio.

Perlubenter Criticis inquo, ut in examine vocabulorum horundem sint seduli, simulque afferant, qualis differentia sit inter *opus & necessè*. Quoad præsens negotium censo me verba in Definit. allata satis declarasse, indicando, quod eadem in hoc sensu capiam, quo communiter accipiuntur, sive quod negotium rei, cujus respectu aliquid desideratur, sive quod ordinis ratio, ne tumultuarie omnia fiant, sive alia causæ impellentes aliquid pro necessitate requirant. *Necessarium* ita rem ad agros colendos ferrum vocat *CICERO*: jubetque inquirere omnia, quæ ad vitam *necessè* sint.

Homicidii Definitionem, ejusdemque *Explicationem* addere, supervacaneum duco, cum hæc apud omnes & singulos, tam §. 5. *J. de publ. Judic.* quam *tit. ff. ad L. Cornel. de Sicar.* Interpretes legatur reperiaturque; conf. tamen infra *Axiom. 6.*

MEMBRUM II.
Præmittit Axiomata quædam
huc facientia.

AXIOMA I.

Interest Reipublicæ, ne delicta maneant impu-
nita, L. 51. §. 2. ff. ad L. Aquil.

Explicatio.

PRæter quod notorium fit, nisi delicta punirentur, pau-
latim rempublicam malis hominibus repletam pessun-
dari & funditus deleri; fuit propositionis allatæ ro-
bur ex natura conservationis Reipublicæ. Sive enim
pro fundamento hujus constituamus *societatem*, subsistere hæc
diu haud valet, si quando huic, illi, isti, integrum foret insul-
tare socium, variove modo hunc lædere; sive *conservationem*
sui ipsius, sub aggregatione plurium, facilius & pacatius obtinen-
dam, perit & hæc, quando impunitè dimittitur, qui in alios pro-
lubitu sævit, vel ut sæviat, citra metum pœnæ se abripi patitur:
sive *commerciorum rectius expediendorum negotium*, turbarentur
eadem, modo unus vel alter reliquis in exitium ut sit, permitte-
retur. Omnium ergo interest, unumquemvis civium suis
officiis placide vacare posse, & ab insultibus temerariorum esse
securum. Quos jam nec studium sui ipsius, nec communis
boni amor, ab injuriis inferendis arceat, hos pœnæ arceant, ne-
cesse est. *In corpore*, inquit CICERO, si ejusmodi quid est, quod reliquo
corpori noceat, iri fecarique patimur, ut membrorum potius aliquod,
quam totum corpus intereat: sic in Reipublicæ corpore, ut totum saluum
sit, quicquid est pestiferum, amputetur.

AXIO-

AXIOMA II.

Magistratus est, delicta punire.

Explicatio.

Certant inter se, qui fundamenta Juris Naturæ exponunt, an penis secundum hoc Jus locus sit, quandoquidem ubi omnes pares, nemo in alium aliquid statuere possit, *arg. L. 4. ff. de recept. qui arbitr. L. 13. §. 4. ff. ad Sc. Trebellian.* sed quia ius Naturæ admittit socios, sociorum coalitio citra Leges certas subsistere nequit, quæ vim pactorum habent, & huc redeunt, ut singuli in omnium salutem laborent, qui vero ab hoc scopo declinat, societate privetur: hinc quisvis, qui societatem talem adit, renunciat in tantum illi beneficio naturali, & se submittit sociorum arbitrio, quo de se statuant, sicubi frivole aberraverit. Hodie vero omnis societas magistratui civili subjecta est; frustraneum proinde foret in quæstionibus talibus diu hærare. Pertinet ergo ad hunc delicta punire, quia ad hunc pertinet curare, ut securiores vivant subditi, suisque quisque privatus negotiis, pacate invigilet. Remota Justitia, quid sunt regna? nisi magna latrocinia, *AUGUSTIN. L. 7. de civit. DEI cap. 4.*

AXIOMA III.

Magistratus est, de certitudine delicti puniendi, esse convictum.

Explicatio.

Quia Tyrannorum, non vero æqui judicis est, ante damnare, quam crimen fuerit probatum, hinc est, quod ab omni tempore probationes fuerint sub inquisitione delicti a Legibus inculcata. Hæ autem, quoad generatiorem considerationem, sunt varii generis, quatenus modo fiunt per duos:

duos testes, omni exceptione majores, L. 12. ff. de testib. L. 2. §
 seqq. cod. C. C. C. Art. 67. & 68. modo per juramentum, L. 1. § 2.
 ff. de iurejurand. modo per instrumenta, L. 11. C. qui potior. in pi-
 gnor. hab. L. 31. C. de donat. L. 15. C. de fid. instrumentor. modo
 per propriam judicialem confessionem modo per notorietate-
 tem, c. 3. X. de testib. cogend. modo per præsumptionem, L. 23. C.
 ad SCtum Vellejan. L. fin. C. Arbitr. tutel. modo per comparatio-
 nem Literarum, L. 10. C. de fide instrument. modo per inspecti-
 onem ocularem, L. 8. ff. fin. regund. c. 15. X. de restitut. spoliator. vid.
 LEISER in Disput. de oculari inspectione in Proœmio. Ast in crimina-
 libus, perspicua, evidentes, & luce meridiana clariores esse
 debent, L. 25. C. de probat. L. 16. C. de pœn. add. Alciat. de præ-
 sumt. Lib. 3. reg. 44. n. 4. Requiritur autem necessario, ut an-
 te probetur delictum esse commissum, quam puniri quis pos-
 sit, quia pœnæ sunt consequens delictorum: Nee vero con-
 sequens locum habet, ubi antecedens desideratur, und gilt
 des Richters Za alsdann nichts mehr, als des Inquisiti Nein; de
 occultis vero DEus tantum judicat.

AXIOMA IV.

Inter media certitudinem delicti probantia, præ-
 valet ocularis inspectio.

Explicatio.

AB omni tempore oculis magis fides, habita, quam auribus,
 & testis oculatus prælati est illi, qui auribus rem
 quandam percepit. GRUB. de Process. For. Pruten. cap. 18.
 n. 498. HARTMAN. tit. 15. Obs. 3. n. 4. FARINAC. Qu. 69. n. 2. seqq.
 Imo uni testi de visu deponenti, seu oculato, plus creden-
 dum, quam centum aliis de auditu affirmantibus, seu auri-
 tis. Disposuere ergo Leges ocularem inspectionem, ubi lo-
 cum habere potest, tanquam probationem evidentissimam
 esse habendam, Quibus accedunt varia Ordinationes. v. g.
 Ordinari.

Ordinat. Magdeburg. c. 39. v. nicht allein/ ic. Ordinatio Summi Ju-
 nicii Tribunalis Wisnariensis P. 2. tit. 33. §. 1. v. sollen auf eines ic.
 jung. Martini ad Ordinat. Saxon. Process. tit. 28. §. 1. n. 9. Vocat
 hinc ocularem inspectionem, probationem omnium primam,
 eamque perfectissimam, nec ullam meliorem, RUTGER. RU-
 LAND. in tract. de Commissar. P. 2. Lib. 3. c. 1. n. 3. 4. 5. Funda-
 mentum autem, quare sensus visus reliquis sensibus prava-
 at, docente hoc Physica, in organorum sensoriorum structura
 repositum esse judico, quandoquidem visus non tam facile
 fallacias admittit, ac quidem sive auditus sive gustus &c. po-
 tius omnes circumstantias ad rem facientes, uno intuitu con-
 templatur ac observat. Rectissime hinc Germani ajunt: Nur
 menschliche ist, oder gilt mehr, als aller Welt Zeugniß. STRYK.
 de Jure Sens. Dissert. 1. MARTIN. in O. P. S. tit. 28. §. 1. n. 1. RU-
 LAND. d. tract. P. 2. Lib. 3. Cap. 1. n. 1.

AXIOMA V.

Magistratus pro delicti qualitate, aut poenam
 huic delicto ordinariam, aut extraordinariam habet
 decernendam.

Explicatio.

Quod si tantum vel unius delicti, v.g. furti allegare velim
 poenam, quam non differt hæc, quatenus modo simplex
 est, vel prima vice commissum, vel reiteratum, porro
 committitur vel ab impubere, vel pubertati proximo, C. C. C.
 Art. 164. CARPZ. Prax. Crim. P. 2. qu. 82. n. 28. inter conju-
 ges, C. C. C. Art. 165. ab hærede, C. C. C. d. Art. 165. t. r. ff. expi-
 lat. heredit. a profunde ebrio, infano, excubias agente, nunc
 manifestum, nunc non manifestum, §. 3. J. de fort. modo qua-
 lificatum, C. C. C. Art. 159. & 160. nunc dupli vel quadru-
 pli, nunc poena carceris, nunc capitalis, & quidem in ma-
 sculis præcise, præsuppositis præsupponendis, laquei obtinet, per
 D Art.

Art. 162. C. C. C. feminae vero juxta Art. 159. aqua suffocantur.
 SCHOEFF. in *Synops. tit. de furi. n. 62.* Est hinc, quod Le-
 ges toties arbitrio Judicis relinquunt poenam definiendam,
 quia, omnes circumstantias delicta stipantes praevidere, fuit ex-
 tra potestatem Legislatoris. Hic ergo dicitur poenam delicto
 propriam. Sunt delicta & poenae ex natura reatorum & cor-
 relatorum, quae inter semper est & esse debet justa proportio.
 Eadem varietas jam valet quoad delictum homicidii.

AXIOMA VI.

Homicidium, quatenus delictum est, pro varie-
 tate circumstantiarum, vel poenam ordinariam, vel
 extraordinariam post se trahit.

Explicatio.

OMnia homicidia ad delicta esse referenda, praeter ANA-
 BAPTISTAS, WEIGELIANOS, & SOCINIANOS,
 nemo facile hodie affirmaverit; illi quippe potestatem
 vindicativam, (prout vocant capitalia supplicia) quam Magi-
 stratus exercet, Judici competere negant, omnes caedes, eti-
 am a Magistratu factas, peccata in quintum praeceptum vo-
 cant, capite aliquem plectere, cum charitate Christianis tam
 sanctè commendata pugnare sustinent, nec uni hominum
 competere volunt, ut alterum ad imaginem DEI creatum oc-
 cidat, vid. HOLLAZ *Exam. Theolog. Part. 4. cap. 3.* ubi refu-
 tata simul talia argumenta sunt. Insinuat homicidium, ex
 vulgari loquendi modo, Privationem vitae a tali factam, cui jus vi-
 ve & necis non competit, in Jure autem eadem hominis, contra Jus
 factam, L. 1. §. 7. ff. ad Leg. Corniel. de scar. homo ergo, qui ho-
 minem vita privat, homicida passim audit. Sed nec omnis
 homicida eandem habet sustinendam poenam. Nulla decer-
 nitur in homicidio necessario, L. 3. ff. de J. & J. C. C. *Art.*
 139. et

139. § 140. nec in casuali locum habet, L. 1. C. ad Leg. Cornel.
de scar. C. C. C. Art. 146. in culposis extraordinaria dicitur,
Art. 134. ad eumque BEIER. *Posit.* 2. dolosum saltem, & quando
evictum quod tale sit, homicidium, penam ordinariam admit-
tit, ita ut possit haberi pro delicto publico, quando homo ab
alio, doloso animo, sciente & volente occiditur, seu STRUV. *in*
Jurdec. Rom. German. Lib. 3. tit. 28. aphor. 30.

AXIOMA VII.

In homicidii delicto non solus animus lædendi
vel occidendi sufficit ad penam ordinariam infligen-
dam.

Explicatio.

Animus in omnibus delictis quandam varietatem pœnæ
infect, per L. 53. ff. de furt. non quidem quatenus in
meris cogitationibus pravis versatur, vel intentiones
quasdam dolosas format, quia cogitationum pœnam, de jure
humano nemo patitur, L. 18. ff. de poen. sed accedat opus est
actus quidam externus; isque delicto committendo proxi-
mus, GAIL. de pac. publ. Lib. 1. cap. 14. num. 18. ex quo ani-
mum dolosum colligere ultro licuit. Conatum illum justius
dixeris, qui radicibus sub terra latentibus comparandus, non-
dum flores, multo minus fructus protrudentibus, germinibus
tamen suis se prodentibus. Hinc est, quod in numerum de-
lictorum imperfectorum referatur, quibus aliqua, non tamen
ordinaria pena manet. BÖHMER. in *Introd. ad ff. Lib. 47. tit. 1.*
§. 3. si crimen perduellionis exceperis, in quo conatus ha-
betur pro delicto, quia est pessimi exempli, & in herba suffo-
candi facinoris crimen. vid. BEIER. ad tit. 7. de public. judic.
num. 17. Distinguunt præterea Ddres, quo in re tam seria, ac
est penam capitalem decernere, omnes attendantur circum-
stantia, animum occidendi, quando quis necem alterius studio
intendit,

intendit, quale quid obtinet in intentionibus sub *Latrocinitio*, sub *assassinio*, sub *veneficio*, vocantque *directum*, ab animo non necem volente, bene vero laesionem tentante, ex qua mors insequatur, qui *indirectus* dicitur, cujus poena diversa, pro diversa committendi homicidii voluntate, vid. STRUV. *Jpden. Rom. German. For. Lib. 3. tit. 28. aphor. 30.* BOEHMER. in *Introd. ad ff. p. m. § 12.* Et quamvis Jus Romanum rigorosum satis sit, hunc non modo pro homicida habendo, qui actu aliquem vita privat, verum etiam, qui voluntatem saltem occidendi habet, qua ex aliquibus externis actibus probari potuit, v. g. *qui cum velo ambulat occidendi causa*, licet effectus non fuerit subsecutus, ita, ut teneatur *Legē Cornelia, L. 1. §. 13. & L. 3. §. 5. ad Leg. Cornel. de sicar. §. 5. J. de Publ. Judic.* ut sufficiat ad poenam ordinariam, si quis animo occidendi, atque armis ad eadem patranda aptis instructus fuerit: Praxis tamen hodierna limitare novit & emollire rigorem illum, ne summum Jus transeat in summam injuriam, requiritur vero corpus delicti prout in aliis delictis permanentibus, ita in homicidio quoque, quo deficiente, ordinaria poena passim locum non invenit, GAIL. *de Pac. publ. Lib. 1. cap. 14. num. 18.* CARPZ. *prax. Crim. quest. 26. pag. 134. num. 2.*

AXIOMA VIII.

In homicidii delicto non solus eventus sufficit ad poenam ordinariam infligendam.

Explicatio.

EVidentia hujus axiomatis ab omni tempore commovet Legumatores, ut quamvis idem in omnibus homicidiis eventus, id est, vulneratus occumbat, probe tamen distinguendum esse monuerint, ne *dolosa* confundantur cum *vulposis, casualibus*, & ex *defensione naturali* oriundis, omnium minime eandem poenam omnibus casibus determinent. Nec quidem

quidem solus *eventus* semper sufficit in homicidiis quoad ordinariam poenam dictandam, v. g. ubi plures in rixa, vel casu fortuito absque deliberato animo lethaliter aliquem vulneraverint, non vero confiterit de eo, qui primus lethale vulnus intulerit, & verus delicti autor fuerit, quatenus extraordinaria tunc tantum poena locum habet, SCHOEFFER. *S. J. Pr. ad tit. ad Leg. Cornel. de Sicar. num. 29* BERLICH. *P. 5. Concl. 11. n. 7.* HARPRECHT. *ad §. 5. J. de publ. judic. num. 110.* PETR. MÜLLER. *de homicidio a pluribus commiss. Sect. 2. §. 11. num. 17.* Item si vulneratus dicto casu occubuerit a pluribus confossus, ubi nullum vulnus lethale, extraordinariam modo poenam infligendam esse patet ex *C. C. C. Art. 148.* ibique CLASEN *pag. 487. seq. num. 3.* MÜLLER. *d. Sect. 2. §. 13. num. 19.* Idem tamen est *eventus*, ac si unus ex uno ictu vitam uni abstulerit, id est, vulneratus moritur.

AXIOMA IX.

In homicidii delicto ad poenam ordinariam infligendam, *animus occidendi*, vel etiam *vulnerandi*, *lædendique*, & *eventus* concurrant, necesse est.

Explicatio.

Non est ut repetam, quæ de rigore Jur. Civilis ad axioma 7. attuli, quando dolus cum conatu conjunctus pro ipso facto habetur, item quæ attuli de consuetudine & praxi hodierna, tot casibus & observationibus magis confirmata, quæ illum rigorem emollit, ita ut etiam vulnerans, licet animo deliberato feriat, haud tamen poenam ordinariam subeundam habeat, si non occidat, sed tantum de vulnere teneatur. Valent quippe eadem in homicidio clandestino, sive *beneficio*, ut quamvis, pauciores tamen, fuerint, qui *arg. L. 1. ff. ad Leg. Pompej. de parricid.* affectum in hoc delicto, ultimo supplicio afficiendum esse, contenderunt, licet intenta mors

non subsecuta, reliqui tamen communiter ordinariae pœnæ locum esse negent, nisi consummatum fuerit, & pro solo attentato habeant. Consentit *Constit. Crim. Carol. Art. 130. secundum* quam (si quando particula *vel* oder accipitur pro conjunctiva, de quo vid. CARPZ. *Pr. Crim. quest. 21. num. 42. seq.* quem sequitur CLASEN. *ad C. C. C. Art. 130. p. 415.*) supplicium rotæ tum demum obtinet, cum mors infecuta, alias pœnæ extraordinariae, v. g. fustigationi cum perpetua relegatione locus. CLASEN *ad d. Art. 130. pag. 414. vers. quamvis hodie.* CARPZ. *Pr. Crim. d. quest. 21. num. 37. seq.* LUDOVICI *ad d. Art. 130. verb. mit dem Rad, vers. mitigatur pœna.* Et Praxis quotidiana, prouti in aliis facinoribus, ita in homicidio quoque corpus delicti desiderat, deficiente vero hoc, pœnam ordinariam pariter deficere adstruit. SCHOEPFFER. in *Disp. de hemorrhagia vulnerat. cap. 3. num. 13.* Pondus non leve huic asserto addunt verba summi Legislatoris, Numer. 35. v. 16. *Et seqq.* & hæc sunt: *Wer jemand mit einem Eisen schläget, daß er stirbet, der ist ein Todtschläger, und soll des Todes sterben; Wirst er ihn mit einem Stein, daß er davon stirbet, so ist er ein Todtschläger; Schlägt er ihn mit einem Holz, daß er stirbet, so ist er ein Todtschläger, und soll des Todes sterben.* Jung. *Exod. 21. v. 12. Levit. 24. v. 17.* utpote in quibus animus & eventus semper combinantur, quod si vero vel animus vel eventus deficient, cessat pœna ordinaria, vi illorum, quæ cit. loc. adduntur v. 22. *seqq.*

AXIOMA X.

In homicidii delicto de *animo* judicare Judicis, de *eventu* autem Medici est.

Explicatio.

SOcias tibi hic ut manus jungant Apollo & Astræa negotii tam gravis ratio, ac salus Reipublica est, omnimodo postulat. At quemadmodum sub conjugio et si pacatissimo

tissimo, & sub arctissima bonorum communione manent of-
 ficia quaedam marito, quaedam uxori sacra, quo alter apud
 alterum sit inoffensus, est sub connubio Juris & Hygieæ ea-
 dem concordia suis Limitibus comprehensa, suisque termi-
 nis constans, ultra quos nulli conceditur progredi. *Judicis* est,
 omnem operam impendere, per probationes sibi notas, & in
 Legibus sibi commendatas, quo homicidæ animum intelligat,
 an ex dolo, an ex culpa, & quali, crimen commiserit. *Me-*
dicus vero de vulnerationis qualitate, & de delicti corpore in-
 formet Judicem. Mariti sic officia sint penes Judicem, gloria
 subsidii in hoc opere Medicis relicta. Hæreo autem, si quan-
 do omnia, quæ circa penam homicidii quotidie obtinent,
 probe pondero, an non, quod sub conjugio toto die occurrit,
 & sub inquisitione homicidii inverfa sit fabula: Judex enim
 se reponit in depositionem Medici vulneratum scrutantis, ita
 ut ordinariam penam dicat, si vulnus inflictum asseratur
 lethale, e contra extraordinariam, si minus lethale *CARPZ.*
Pr. Crim. qu. 26. n. 6. seqq. citra quod aliquando ad animum
 revocet, quæ ratione animi occidentis sint scrutinio intimo di-
 gna. Auget hanc meam suspicionem, quando considero in-
 quisitum oranium primo provocare ad Medicorum censuram,
 sibi visam aut favorabiliorem, aut leviori negotio impugnan-
 dam, allegando axioma Juris generale, quod peritis in sua
 arte credendum. Meretur ergo hæc quaestio, ut condigne
 solvatur, quousque scilicet *valcat Judicium medicum in homicidii*
pena distitanda? sive, an Judex teneatur penam capitalem
 simpliciter decernere, ad normam Medici vel Chirurgi deponen-
 tis de lethalitate? Non mihi sermo est de depositione cujus-
 cunque, qui Medici titulo splendet, vel Chirurgus audit,
 ac si huic Judex assurgere in decernendo debeat. Quamvis
 enim ex numero *J*ctorum, hos allegante *BOHNIO* in *Medicis*,
For. specim. I. §. 13. *PACIANUS*, *MASCARDUS*, & *CARE-*
RIUS velint, credendum pariter esse non Doctoratis, modo ex
 communi loquendi consuetudine Medici appellentur, vel Pra-
 ctici

Etici existant, per consequens Chirurgi non examinati huc quoque spectent, imo Agyrtis & parabolanis locus; Gravitas tamen negotii, quando de corio humano non est ludendum, sponte Judici conscientioso insinuat, peritis negotium inspectionis, & relationem de hac, esse committendum, de quorum nec fide nec eruditione, binis ad deponendum de lethaliitate valde necessariis requisitis apud honoratiores, non vero apud vulgum, dubium est, denem man sicher trauen san. Ex quo denuo fluit, promotos & publico testimonio conspicuos, non promotis, seniores junioribus, sive novellis, ad vulnere inspectionem frequenter abhbitos, in hoc negotio in expertis praeferendos esse. Quodsi vero Medicus, licet in Academia gradum obtinuerit, imo, licet senior, imperitiæ in deponendo semel fuerit convictus, & in scientia anatomica sub relatione vulneris turpiter se dederit, hujus renunciacioni fidem in posterum non habendam esse, quivis cordatus affirmaverit, nam constat, non esse peritum revera talem, qualem negotium præsens, & vi hujus Legum Doctores merito desiderant. vid. RICCIUS in MASCARD. *Conclus.* 1175. Eadem de Chirurgo valent, etiam si sit Magister, ein Aempt's Meister, oder Lehrs Prins. Suppono in quaestione allata, Medicum de vulneris qualitate deponentem, omnibus requisitis huc facientibus instructum, relationem ipsius oblatam veritati satis congruam, & pro Judice informando sufficientem esse, & quaero, *an hujus Judicio in sententia ferenda simpliciter standum*, ita ut poena ordinaria locum habeat, quando plagam lethalem esse dixerit, & contra extraordinaria statuatur, quando plaga pro minus lethali ab ipso habetur? Negativa mihi videtur probabilior. Quantumvis enim pro affirmativa videatur pugnare 1.) quod omni perito in suo scibili, sive de sua arte testanti sit fides habenda, hinc & Medico de qualitate vulneris deponenti. 2.) secundum verba CODRONCHII, quæ BOHNIUS l. c. allegat, Legum Imperatoriarum Majestas, & pontificiarum autoritas, se Medicorum judicio ultro submittat in quaestionibus percussio-

percussionibus concernentibus. 3.) Praxis quotidiana in omnibus
 judiciis testatum faciat, quam Magistratum sententia in ho-
 micidio puniendo ex Medicorum præjudicio pendeat. 4.) Ju-
 dex liberetur testimonio Medici deponentis, cui se accommo-
 dat. 5.) inquisitus & accusator unanimiter in sententiam Me-
 dicorum compromittant. Probe tamen attendendum est 1.)
 Medicum sive Chirurghum deponentem (pari enim passu hic
 ambulant) non ut Judicem, sed ut testem ablegari ad cada-
 ver inspiciendum, qui de his, quæ vidit & observavit, depo-
 nat, ac Judici mandanti referat. Ita enim verba Constit. Carol.
Art. alleg. 149. Der Wundt-Arzt soll den todten Körper vor der
 Begräbnis und alle seine empfangene Wunden, Schläge, Auf-
 werff mit Fleiß besichtigen, damit der Erkenntnis solcher Ver-
 wundung halber nachhero desto minder Mangel sey. Cui sub-
 scribit praxis quotidiana chorusque Medicorum, quando for-
 mula depositionum passim vocantur & insigniuntur Attestata,
 testimonia, relationes vulnerum &c. ut hinc sæpe laudatus
 CODRONCHIUS Libro, quem de Medicorum relationibus
 conscripsit, titulum de methodo testificandi imposuerit, &
 DANIEL CLASEN. in *Comment. ad C. C. C. Art. 147. p. 483.*
 hæc verba apposuerit: *Præter testimonia, quæ a partibus litigantibus
 producuntur, vel ad condemnationem, vel ad defensionem, Imperator de-
 siderat & aliorum attestations, & quidem Chirurgorum vel etiam Medi-
 corum &c.* Jam vero testis non est, sive implicite sive explicitè
 penam decernere, sed Judicis; fert vero Medicus in cri-
 mine homicidii illam statim, ac vulnus aut lethale aut non
 lethale dicit, si quando Judici simpliciter, & absque respec-
 tu ad animum, acquiescendum in Judicio de qualitate vul-
 neris a Medico lato. 2.) Accedit Depositionem Medici, ultra
 credulitatem nil quicquam inferre, adeo, ut si ipsi juramentum
 præstandum sit, hoc non sit de veritate, sed de credulitate,
 CLASEN *d. l. pag. 484.* credere autem haud inferre potest fidem
 talem, in qua tuto se reponere possit Judex. 3.) Sententia juxta
 Medici deponentis opinionem lata non transfit in rem judica-
 tam.

tam, sed inquisitus post latam talem sententiam alios Medicos adhibendos esse & consulendos postulare potest, & si quando hi aliter fenserint, Judex sententiam latam æque revocare potest, perinde ac sententiam ex falso testimonio vel falsis instrumentis latam, *CLASEN l. c. CARPZ. Pr. Crim. qu. 26. n. 47.*

4) Plures circumstantiæ concurrere possunt & solent, de quibus se Judex abhinc informare potest, sed quæ Medicum, dum inspectioni præest, latent, quarum tamen tanta vis est, ut si Medico ante innotuissent, quam de lethalitate deposuisset, longe aliam hujus respectu formasset relationem. Placet hujus fallaciæ binos addere casus: Alter obvenit aliquando, ut juvenis gladio vulneratus post aliquot dies moriens, sicque inspectioni legali subiectus, lethaliter percussus a Medico & Chirurgo judicatus fuerit, quia hi, præter levem quandam plagam in summitate ventris, observaverant plagam magnam in infima parte abdominis intestina perforasse; sub inquisitione autem apparuit, hanc non gladio adversarii, sed cultro Chirurgi imperiti fuisse illatam, qui sanguinem in cavitate abdominis hærentem, ac falso sibi persuasit, incidendo integumenta ventris evacuare voluit; alter est infantis, quem post partum clandestinum Mater sepelierat, qui e terra, jussu Magistratus, iterum erutus, repertus fuit multis plagis perfossus, ut mater pro infanticida habitus, & vix non damnata fuerit, quando tandem constitit, hos, qui ad corpus delicti in agro quarendum ablegati fuerant, verru (mit einem Brat-Spieß) locum sepulturæ indagasse, & hoc ferro corpus tenelli toties perforasse. Accedit

6) dum nimis periculosum est, unius etiam si periti Judicis arbitrio, tam arduum negotium, quod vitam & sanguinem concernit, committere, *CLASEN ad Art. 150. C. C. C. p. 496.* æque periculosum est in unius Medici sive Chirurgi sententia acquiescere, & pro hac in decidendo simpliciter stare. Quibus jungo, quæ pag. 22. allata sunt, quod ne quidem inter requilita relationis Medici vel Chirurgi pertineat, factæ inspectioni mentem de lethalitate subnectere. Concludendum ergo Judicem non teneri, ut nude subscribat ratione penæ judicio

Judicio Medici de lethalitate vulneris deponentis, licet periti, sed præter lethalitatem vulneris ad hoc ipsi respiciendum esse, an ex Actis de animo vel occidendi vel vulnerandi lædendi que constat, adhibitaque hoc casu talia instrumenta, quæ per se ad eadem perpetrandam apta? an vero satis superque appareat, quod animus haud adfuerit, neque occidendi, neque vulnerandi, sed v.g. castigandi saltem, & instrumentum per accidens ad eadem perpetrandam aptum: Priori casu demum decernat penam Legis Cornelia, posteriori extraordinariam, conf. PHILIPPI in Dissert. *de vulnerat. lethal. cap. 3. §. 10. in fin.* Nec obstant rationes pro affirmativa pugnantibus supra allata. Nam quoad 1) etiam si axiomatici huic Juris, suum maneat pondus, quod artifice in sua arte fides habenda sit, haud tamen illud eo extendendum est, ut eundem effectum pariat, quando artifex de credulitate testatur, ac quando de veritate loquitur. Præterea, licet de lethalitate vulneris ex testimonio artificis citra omne dubium, quoad veritatem quoque, constat, non tamen exinde sequitur, ergo necessario a iudice pœna capitalis dictanda. Alias enim, & si tantummodo ad iudicium Medici de lethalitate vulneris respiciendum, si hoc saltem, quod homo ex vulnere lethali mortuus, spectandum, sequeretur omnia homicidia morte punienda: quod tamen non nisi fatuus statuet Iudex juxta CLASEN ad C. C. C. Art. 150. p. 495. in fin. seq. 2) Manet hæc gloria Medicis, ut Principes ad sententiam ipsorum attendant, haud tamen eadem pertinet ad quemvis nomine Medicum, multo minus aliquid detrahit splendori Principum, quorum oculi, si quando hoc ipsis libuerit, acta integra perlustrantes, plus vident, quam oculus Medici sub initio inquisitionis; accedit, quod LL. nullibi injungant, statuuntque, quod Iudex simpliciter in sententia Medici de lethalitate vulneris acquiescere debeat, sed alia adhuc ipsi sint ponderandæ circumstantiæ. Quoad 3) non spectandum, quid fiat, sed quid fieri debeat, arg. L. 12. ff. de Offic. Præsid.posito, sed non concessio, hoc ita fieri. 4) Non liberatur, consopitur saltem conscientia iudicis,

E 2 cui,

eui, prout jam supra monitum, ad plures aliasque circumstan-
 tias attendendum, quam Medico. 5) Sapit præjudicium non
 satis fidum. Sed missa hac quæstione, quæ Medicum saltem
 tangit *privatum* deponentem, hujusque decisionem, quod ad
 ipsius testimonium de vulnere lethali iudex non necessario in
 crimine homicidii capitis pœnam dicitare teneatur, alia for-
 mari posset quæstio, an idem obtineat in *Facultatum Medicarum*
sententiis de homicidiorum qualitate latis? Pro negativa adduci
 posset, quod 1) in his cesset ratio, quæ *privatum* Medicum
 prægravat, dum *Facultates* non ut testes haberi possunt, sed
 iudicis vices explent, & ad *Assessores* *Facultatis* tanquam ad
 prudentes recurrere tam leges volunt, quam praxis quotidiana
 jubet: 2) majori item jure de his valeant, quæ ratione autori-
 tatis medicæ scientiæ in iudiciis forensibus antea adducta sunt,
 quatenus his magis integrum, ex integris actis de veritate de-
 cernere, quando illic credulitas locum habet; nihilo tamen
 minus diversi respectus, quem *Facultates* *Medicæ*, & *Judex*
 habent; hic quoque discrepantiam quandam insinuant: i. e.
Facultates *Medicæ* nude attendunt ad circumstantias, quæ qua-
 litatem vulneris quæstionis attinent, citra quod se altius demer-
 gant; *Judex* autem insimul considerat, quæ ratione animi, u-
 nius, vel plurium vulnera insipientium, loci, absentia, vel præ-
 sentia, remedium &c. in actis occurrunt, ubi minima cir-
 cumstantia effectum iudicii Medici respectu lethalitatis quoad
 pœnam insipientiam invertere potis est. *Summatim* *Judicia*
Medicæ in crimine homicidii informent meo quidem, salvo
 nihilominus aliter sentientium iudicio, *Judicem*, non vero
 hunc constringant, & quod de astris dicitur, quod inclinent
 mores hominum; non necessitent, liceat quoque affirmare de
 presenti negotio. *Judex* trutinat, quæ scientia *Medicæ* sibi
 offert ratione vulneris insipienti; trutinat iudicia de qualitate
 vulneris; sed non patitur eo se abripi; ut illis, citra quod decisio
 genes se; respectu reliquarum circumstantiarum maneat, tan-
 tummodo propter lethalitatem subscribat, quin potius pœnam
 ad

ad harum tenorem inquisito decernat. Liceat vero pro illu-
 strandis modo allatis, casum allegare, de vulnere a Medica Fa-
 cultate pro lethali habito, citra quod iudex superior pœnam
 gladii, præeunte Facultate Medica, a Facultate Juridica, juxta
 pluralitatem votorum, dissentientibus quibusdam collegii
 membris, inquisito dictitatum, voluerit esse validam. *Salua-*
rius nempe quidam. A. Fluxorem, cum qua per viginti & plures annos
in matrimonio sic satis pacato vixerat, occurrentem sibi irato, quod man-
dato suo fuerat inobediens, verberat capistro, quem modo equo injicere vo-
luit, & quidem hujus moduli, quem nostrates vocant, einc Venise, nec ta-
men præter unicum ictum insigit. Illa, citra quod valde conquesta
fuerit de dolore, potius ad desideria mariti, an caput doleat? non ad-
modum dolere respondet, munitione sueta per biduum subit, vulnere ca-
pitis leviter habito. Tertio die febris corrigitur, & paulo abhinc apo-
plexia perit. Fit inspectio, ac observatur capistri alterum extremum,
die Stange, perforasse cranii tabulas, ut fessuca penetraverint in sub-
stantiam cerebri ultra longitudinem articuli digiti, ex quo tam Medicus
cum Chirurgo, quam Facultas Medica plagam judicarunt per se letha-
lem, qua sententia Facultas Juridica mixta, pœna ordinaria gladii inquit-
sum afficiendum esse conclusit. Sed prouti jam monui, Iudex su-
perior pœnam extraordinariam, eandemque satis levem dicti-
tavit, motus forte eo, quod rationes dubitandi magis deprehen-
derit stringentes, quam rationes decidendi, quæ fuerunt se-
quentes:

* * * * *

 Wohl anfangs scheinen mögte, als wäre Inquisitus von
 dem imputirten Uxoricidio, oder vielmehr wegen des
 selben, wenigstens a pœna ordinaria zu absolviren,
 nachdemahlen

1. Die Rechte einem Ehe-Mann wohl verstatthen, daß Er ob
 iustas causas sein Weib modice castigiren möge,

vid. BRUNN. *J. Eccl.* 1.2. C. 17. §. 31.

CARPL. *Pr. Crim. qu.* 2. n. 48. §. 50.

E 3

Und

Und dann nicht zu leugnen, daß Inquisitus deßfalls, daß seine Frau, seinem ausdrücklichen Befehl, Saat-Korn dreschen zu lassen, weil es hohe Zeit sey, solches in die Erde zu bringen, vorfesslich entgegen getreten, und bey ihrer durchgehends übel beschriebenen Conduite, auch schlechten Haushaltung, alles Ihr dagesgen gescheneher Erinnerung ungeachtet, solches contramandiret, nicht so gar injuste geeyfert, vielmehr er wol befugt gemessen, dieß selbe ihrer Widersessligkeit halber, Rechtes vergönneten massen zu castigiren: Folglich es allerdings das Ansehen habe, ob könte Inquisitus, indem er ex iusto dolore seiner Frauen einen Schlag über den Kopff gegeben, anders nicht, als in soweit er in modo castigandi uxorem, excediret, gestraffet werden, allermeist da bey so verwandten Umständen es scheint, daß er so wenig animum vulnerandi, als noch weniger animum occidendi gehabt, und also der ad pœnam capitalem infigendam erforderliche Dolus, auf denselben nicht gebracht werden möge; folglich ob defectum doli, pœna ordinaria von selbst cessiren müße, cum quoties dolus in delictis absuit, toties non ordinaria, sed extraordinaria pœna in delinquente statuenda sit,

L. 10. ff. ad L. Cornel. de Sicar.

FULV. PACIAN. Conf. 92. n. 27. sequ.

BRUNN. ad L. 7. ff. ad L. Cornel. de Sicar.

wozu weiter

2. Kommet, daß Dni Medici super lethaltate vulneris, unter sich gants uneins sind, indem zwar Fctas Medica mit dem bey der inspectione vulneris gemessenen Medico und Chirurgo, dieselbe asseriren, gleichwol aber doch zwene renommirte Medici solche negiren,

vid. Num. Ast. ult. & Num. Act. 24. ibi Num. 4.

Deyl. Sub A. ad Num. Act. 53.

Solchenfalls aber Ddres gemeiniglich pro vulnerante urtheilen,

CARPZ. Pr. Cr. qu. 26. n. 28 & 47. sequ.

GUAZZIN de defens. Inquis. 4. C. 10. n. 19.

Et

Et illorum attestationi folgen, qui vulnus lethale non esse asserunt,

KLOCK. *Tom. 3. Conf. 193. n. 5.*

STRUV. *Obs. Crim. 2.*

cum Index semper adherere debeat benigniori sententiæ;

CÆPOLLA *Conf. 61. n. 33.*

MENOCH. *de A. J. Qu. L. 2. Cas. 275. n. 13.*

Es ist doch

3. wohl zu merken, daß es pro actu doloso gehalten werde, wenn ein Ehe-Mann seine Frau mit einem solchen Instrument schläget, wovon er leicht vermuthen kan, und muß, daß er damit dieselbe tödtlich verwunden mögte, folglich, da er in re illicita versire, er de omni eventu gehalten sey, und pœna gladii directi werden müsse, ob er gleich keinen animum occidendi directo gehabt,

per ea, quæ fufius exponit

CARPZ. *Pr. Crim. qu. 15. n. 9. seqq.*

Wann nun die Dreuse, womit Inquisitus den unglücklichen Schlag gethan, pro tali instrumento, um so viel mehr anzusehen ist, als es der Augenschein giebet, daß das daran hängende schwere Gebiß, wenn man einen damit mit solcher Force auf den Kopf schläget, wol tödtlich verwunden könne, und zudem Dni Medici die post vulnerationem gefundene Schram, pro vulnere ut plurimum lethali achten,

vid. *Num. Actor. ult.*

Es hat Inquisito pœna gladii nothwendig directi werden müssen, zumal, da nicht nur pro Fcte integra eine grössere Præsumtion, als pro privatis Medicis ist, sondern auch Fctas Medica in presenti casu beyderseits rationes ponderiret, und weitläufig respondet hat. *N. B. N. W. R. d. 18. Junii. 75.*

* * * * *

His præmissis brevis esse potero in decidenda quaestione, quando Facultates Medicæ inspectionem factam insufficientem esse ajunt,

an Index penam ordinariam remittere debeat? Quod scilicet Judici integrum maneat ex reliquis circumstantiis, factum stipantis, quo animus occidendi ferius, subsequente effectu, pertinet, Legibus conformem sententiam dicitare, nec a Medicorum nutu simpliciter pendere. Nam & Facultates Medicæ lethalitytatem eandemque absolutam pronuntiant, etiamsi in formula depositionis ab inspectoribus Judici oblata, multa habeant, quæ desiderant. Quod jam Juris in alios statuunt, hoc sibi quoque justum esse putabunt.

Spectant huc, quæ leguntur in celeberrimi Dn. Samuel. STRYK *Programmæ*, Wittembergæ A. C. 1691. publicato. Ipse, inquit, *Carolus V.* in Nemese sua subinde ad Medicorum Judicium remisit Judices, præsertim, ubi ob effusum sanguinem humanum mortis supplicium venit irrogandum: Si enim Medicorum arbitrio mortiferum vulnus reputatum non fuerit, non morte, verum extra ordinem puniendum esse homicidam, uno ore ab illis, qui circa criminales causas occupantur Doctoribus, assertum est huc usque. Non equidem vituperanda est illa *Caroli V.* iudicibus injuncta industria, ut casu veniente exactissimam vulneris inspectionem adhiberent: Æque enim Reipublicæ interest, ne rapiatur ad supplicium ille, qui mortem non meruit, quam ne supplicio eximeretur censuit. Verum enim vero postquam in sectas abire Medici, & novis novorum ingeniorum experimentis veterum placita erroris accusare ceperunt, eo deventum est hodie, ut non pauci homicidarum, solis Medicorum subtilitatibus, ab optime merito liberentur supplicio. Vix enim vulnus quoddam, si unum alterumve exceperis, proferri poterit, quod absolute mortiferum esse universa Medicorum schola asserat. Quod eatenus in criminali foro probatum, ut si quidam Medicorum vulnus lethale contendat, alii vero medicinam vulneri parari potuisse, si Medicus vulnerato mox adfuisse peritus, & insolita quædam remedia, vix centesimo Chirurgorum

gorum nota, adhibuisset, intrepide adstruant, in hoc negotio dubio, standum illorum esse asserto, qui vulnus mortiferum negaverint, utpote quod hæc assertio Rei defensionem, summo favore dignam, promoveat. Verum ita non amplius divino Judicio, sed Medicorum arbitrio subiacebit, an ultimo destinandus sit supplicio Homicida, an ejus sanguini parcendum?

MEMBRUM III. sistit Observationes.

OBSERVATIO I.

Vulnera infecta, nec ante mortem, nec morte infecuta, possunt renunciari lethalia, aut minus lethalia, nisi inspectio post mortem accesserit.

Non in malam partem interpretabuntur Medici, quod ipsorum Labores meos jam faciam, & quas magna sedulitate conscripserunt observationes, has evolvendo, & allegando, in usus meos traham. *Legum peritia*, ait BOHN. *in Medicin. Forens. Specim. 1. §. 3. Sociam & adiutricem sibi fidam, sano quasi sedere, in Jure dicendo copulat Medicinam, quo ex utriusque connubio scientia prodeat Medico-Legalis, seu Medicina forensis integritati Rei-publice maxime fructuosa.* Obinet autem circa prædictiones vulnerum, quod toto die in aliis morbis ac ægritudinibus observamus, ut fallaciarum, ratione eventus, plena sint omnia, i. e. ut evadant vulnerati, quos quisvis adstantium, ne Medicis quidem exceptis, pro conclamatis habuit, welche vor Rinder des Todes gehalten, vor todte Leute auf und angenommen worden, e contra succumbant, quos vix laesos esse, ex vulneris contemplatione, & symptomatum absentia, omnes dixerint. *Joan. Nicol. PECHLIN, in histor. Vulner. Thorac. pag. 5. de se refert, quod Studiosum grassatorem nocturnum periculo-*

F

fissi-

fissime vulneratum, iudicio symptomatum plane feralium, & consideratione viarum laesarum iudicaverit, sed qui convalescerit, & de trifibus Medicorum vaticiniis triumphaverit. Eadem obvenere *Joan. Adrian. SLEVOGTIO*, qui in Programmatis de quibusdam explorat. morb. impedim. narrat, accepisse Studiosum Jenensem sub dextra papilla ab angusto gladio vulnus sex pollices longum, stylum admittens, rejecisse mox per tussim sanguinem multum, spumantem floridumque, post aliquot horas respirationem factam esse difficilem, decubitusque molestum, ut sedere coactus fuerit, hinc vulnus iudicatum fuisse lethale, quod tamen paucorum dierum spatio sanatum, ut juvenis ille sanus ac vegetus perseveravit. Idem de Studioso Trarbacensi affert in *Disp. de vulner. explorat. Jen. An. 1721. habit. p. 14.* hunc novies in capite vulneratum esse, ita ut quinque vulnera satis profunde cerebrum fulcaverint, nec ergo nisi tristem praedictionem formare juserint; sed quae adeo omnis molestia expertia fuerint, ut petulans, quod addit, juvenis, querelarum loco, noctes somno, dies autem facetiis & risu transegerit, sanatusque pristinum vivendi genus, curis expeditum continuaverit. conf. *BOHN. de offic. Med., pag. 23.* ubi plura hujus commatis exempla reperiuntur. Longe alia fuere fata Studiosi Medicinae, de quo *SLEVOGT, l. c.* qui a rusticis in pago lapidibus petitus fuit, & in anteriore capitis regione laesus, sed parum inde afflictus sibi & aliis habitus, ut domum abire valuerit, & alienam opem oblatam repudiando, semet sibi remedia applicare posse crediderit, vixque per tres ante mortem dies decumbere coactus fuerit, obiens vero post dimidium mensem, non capitis culpa interiisse, ab adstantibus iudicatus est, sed ex gangraena cutis, ex nulla externa vel manifesta causa subito irruente, ubi tamen inspectio legalis docuit, a jactu lapidum cranium non solum depressum, & in tres fissuras divisum fuisse, sed cerebro putredinem etiam lethalem impressam. Huic observationi jungo casum, de vulnere lethali, vulnerato ultra novem septimanas superstiti, qui nuper

nuperrime in his oris contigit, & quem ex Actis mlhi communicatum verbotenus inferendum esse duxi: Ein Dragouner ist den 28. Jul. 1724. an der Stirne blessirt worden, da er mit jemand Händel gehabt, doch da solches in Finstern geschehen, ohne zu wissen auf was vor eine Art, oder mit was vor einem Instrument. Der dazu geföhrte Chirurgus von der Compagnie, findet die Blessure eines Fingers lang, und observiret bey der Sondirung, daß das Cranium an selbigem Orte eine kleine Fissure bekommen, hat aber glauben müssen, weil keine Symptomata sich gefunden, welche sonst bey harten Schlägen des cranii zu äussern pflegen, daß die Verwundung mit einem scharffen Instrument geschehen seyn müste, und es sich bey Heilung der Wunde mit so einer Fissur auch geben würde. Es hat auch der Blessirte seine Dienste im Exerciren, und übrigen Zusammenkünften der Compagnie, ohne einiges Klagen über den Kopff, oder dergleichen Zufällen, die einige Soupçon von vorhandener Gefahr anzeigen mögen, 3 Wochen hindurch abgewartet, während Zeit die Wunde sich mehrentheils geschlossen. In der vierdten Woche aber hat er angefangen zu klagen über hefftige Kopffschmerzen, Schwindel, auch Wehstage der Augen, wie dann auch ab und an vomiret. Desfals sein Chirurgus an den Chirurgien Major bey solchen Regiment N. N. geschrieben, und gebethen, überzukommen, indessen bis zu seiner Ankunft dienliche Medicamenta solchen Zufällen zu wehren verordnet. Da hierauff derselbe angekommen, und bey Sondirung der Blessure noch Spuren obgedachter Fissur beobachtet, also verführet äusserlich mit Fomentationibus, auch inwendig mit cephalicis zu Hüffe zu kommen: aber da die Zufälle nicht nachlassen wollen, hat er eine incision gemacht, da sich ein fragmentum ossis gezeigt, in der Grösse des Nagels vom mittelsten Finger, und solches ziemlich loß; Es ist also wohlverwehnter Chirurgus N. N. auf den Entschluß gekommen, eine Trepanation hieselbst anzustellen; weilen aber solches Fragmentum des folgenden Morgens sich völlig gelöst, und heraus genommen worden, da keine Materie gefolget, so

auch die Symptomata nachgelassen, hat er mit solcher Operation
eingehalten, den Patienten nach einem bequemen Ort gebracht,
ihn nach aller Möglichkeit mit äußerlichen und innerlichen Mit-
teln versorget, und allen Fleiß zur Genesung angewandt. Es
haben aber die Symptomata des Erbrechens, der Kopf-Schmerz-
en, welche von denen Augen an bis hinten im Kopf sich erstrecket,
des Schwindels, wozu noch ein heftiger Schweiß gekommen,
sich wieder eingestellt, bis in der Nacht vom 22. Sept. bis auf
den 23. dieses Monats der Blessirte in einen tiefen Schlaf ge-
fallen, und in solchen des folgenden Mittags verschieden.

Hey hierauf den 25. Sept. vorgenommenen Oeffnung, wel-
che aus Rostock der Medicus N. N. und der Chirurgien Major
N. N. verrichteten, fand man sowol das Gesicht, als auch die
linckere Seite des Halses und der Brust, von der angefangenen
Putrefaction sehr aufgetrieben, und aus der Nase, wie auch dem
Mund floß Bluth und Wässrigkeit hervor. Die Wunde an dem
osse Frontis war anderthalb Zoll über die Nase, schier in der
Mitte des Knochens, die Wunde hatte sich inwendig mit einer
Haut geschlossen. Nach abgenommenen Cranio fand sich weder
Materie, so sich zwischen demselben, oder der dura mater sollte
aufgehalten haben, noch geronnenes Geblütze, noch sonst eine
marque einer Laxion. nur daß gegen der Blessure über, die du-
ra mater etwas aufgetrieben zu sehen war. Man incidirte also
die dura mater, aber auch zwischen solcher, und der pia fand sich
keine materie, daß vielmehr die Gestalt des Cerebri ganz gesund
ausfah, nur das abermahl an der Stelle, welche gegen der Ble-
sure über stand, an der lincken Seite des Sinus Falciformis, et
was von demselben hervorragte, welches eine grünliche Couleur
hatte. Da man hierauf diesen Ort incidirte, fand sich eine un-
gemeine Menge gelbes Eiters, doch ohne Geruch, welcher bis in
den Ventriculum sinistrum alles angefüllet, und bey nahe bey 6.
Löffel voll ausmachte. Die rechte Seite des Gehirns war
frisch und gesund anzusehen. Quam ergo vera sunt, qua PECH-
LINUS l. c. pag. 10. assert: cum fundi vulneris conditio-figura et ma-
gnitudo,

gnitudo, & maxime ruptarum venarum vel copia aut quantitas, in quo tamen maximum est momentum, explorari specillo nequeant, utique patet, quam eorum, quae adhibita sunt, incerta sit atque difficilis probatio, ut ne quis putet rem esse levem de vulneribus, utut manui specilloque obvis, iudicio decernere, & paulo post: ponderanda sunt omnia. Ubi ponderaveris, non protinus fidendum iudicio: quando in abdito lateant, quae universam predictionis materiam moderentur. Equidem cum morbi ingenium non in totam est perspectum, incerta est futurorum ratio. Huc quoque spectant verba Christoph. Job. LANG. in Chirurg. cap. 5. p. m. 214. Nunquam suaseram, inquit, ut quis in iudicando nimium sit temerarius, hoc est, certo & infallibiliter sententiam vite & necis dicat, sunt namque hodie miracula in Medicina, & versa vice, levissima primo intuitu laesiones a symptomatibus horrendis, sepiusque morte ipsa, praeter omnem opinionem excipiuntur. Et confirmat hoc allegando, quam specialius in capitis vulneribus, saepe, quae nec eam quidem, vel vix penetrasse visa, post aliquot dies interemerint.

OBSERVATIO II.

Ex tempore, quo vulneratus moritur, minus fide de qualitate vulneris iudicatur.

Non hodie demum, nec saltem apud vulgum opinio re-
gnat, quod vulneratus, quando a plaga accepta pau-
co temporis, vel paucorum dierum intervallo occum-
bit, hic obitus plagae fit tribuendus, & contra, quando post
longius temporis, vel plurium dierum, intervallum demum
vitam deponit, hoc non vulnere perpeffo, sed alii cuidam cau-
sae, fit tribuendum; sed haec illatio ab antiquis temporibus,
mentibus quoque optimorum Ictorum firmiter satis inhaesit,
& in Voluminibus horundem legere est, vid. BARTOL. in
tit. ff. ad Leg. Cornel. de scar. n. 3. REDEKER in Disp. de Vulner.
§. 21. Inter Recentiores numeraverim Illustr. S'IRYK. qui in
tract. de Jur. sens. Dissert. 1, c. 3. subscribit MENOCHIO, BOE-
RHO, praesumentibus ex vulnere decessisse, qui mox illato vul-
nere

nere decedat, nec hanc præfumptionem nudam esse asserit, sed quod facto conspiret, ad penam ordinariam sufficientem, additque Fictam Juridicam Furtanam aliquoties in tali casu ordinariam penam dictitasse. Quod magis! celeberrimus BLUMLACHIUS, etiamsi in *not. ad Constit. Crim. Carol. articulo. 147. pag. 633.* falsam hanc dixerit opinionem, acsi vulnerato morte post decimum diem superveniente, vulnerans nec pro homicida haberi, nec capitaliter puniri possit, & rationem addiderit; non tempus retinendi vitam post factam vulnerationem attendendum esse, sed inspiciendam qualitatem vulneris: attamen *pag. 636.* his accedit, qui ex hoc iudicium ferendum esse volunt, num vulneratus ex accepto vulnere sit mortuus nec ne, quam diu nempe post acceptum vulnus vixerit, ac addit præfumptionem esse contra vulnerantem, si brevi post vulnerationem mortuus fuerit. Nec desunt ex ordine Medicorum, qui pariliter concludunt, & lethalityatem ex tractu temporis a plaga illata colligunt. Ita disertis verbis *Paul AMMAN. in Prax. vulner. lethal. pag. 69.* Quo citius aliquis ab accepto & rite tractato vulnere moritur, eo major præsupponenda est lethalitytas; quam suam mentem in allegato Libro passim repetit. *v. g. pag. 42.* lethale fuit ob citissimam mortem, quoniam intra intervallum novem horarum mortuus est: *pag. 50.* lethale vulnus, quia afflictus a vulnere accepto intra spatium unius diei mortuus: *pag. 62.* lesio est lethalis, saltem ob termini brevitatem, nam intra quatrividuum post acceptas plagas, est pluribus annumeratus. Fortun. FIDEL. 1. c. *pag. 57.* scribit: si lethalia signa ductius tardent jam non amplius vulnus, sed alios errores jure culpaveris. Paulus ZACCHIAS in *Quæst. Medic. Legal. Libr. 5. tit. 2. quæst. 6. p. m. 422.* scribit: se conclusionem Farinacii supra allatam pro verissima recipere, nec ultra septimam esse extendendam. Quod si tamen in tam serio negotio experientiam, optimam, in his quæ fiunt vel obtinent, magistram, consulam, communem illam sententiam multis exemplis infringi & dubiam reddi, in aprico est. Nam ut primo loco afferam observationes, quibus eliditur, brevitatem temporis, quo

quo mors a plaga inflictâ insequitur, nil facere ad lethali-
 tem plagæ inflictæ; Refert VALENTINI ex ore Doct. Maji,
 Marpurgensis primum, post Rinteliensis Academiae Professo-
 ris, corruisse aliquem a pollice ab adstante in pectus impa-
 cto, & mansisse exanimem, sub cujus inspectione repertum
 fuit Empyema a contusione disruptum fuisse, quod a longis
 temporibus illic latuerat, vid. *Pandect. Medic. Legal. P. 2. Sect. 1.*
 §. 8. Et subnectit occasione hujus, læsionem manus vetulæ,
 scutica ex genitali taurino parata, (nostrates vocant einen Bul-
 len-Vesel) ex qua titubare illa temulentæ instar cepit, ceci-
 ditque, quin & die tertio mortua est. ZITMANNUS in *Me-
 dic. Forens. Cent. 2. cas. 51.* allegat casum rustici, circa vesperam
 in via vapulantis, qui quarto abhinc die mortuus, de quo
 Acta testantur, quod non ex vulneribus acceptis, sed abhinc
 mortuus sit, quia per integram noctem in agro derelictus re-
 manserit, nec deligatus fuerit. *Ibid. pag. 115, 1.* refertur de
 læsione vasorum cruralium, a qua intra horam vulneratus
 occubuit, quam FCTas Lipsiensis, ex rationibus ibidem subne-
 xis, non lethalem judicavit. Qualia Exempla idem Author
 passim plura memorat, ex quibus, ne dubii quidquam rema-
 neat, quam ex brevitate temporis obitus ad lethali-
 tatem non nisi dubitanter sit inferendum, ex eodem Authore, ejusque *Cen-
 sur. 6. cap. 51.* allego speciem facti concussionis abdominis,
 frusto carnis factam: Da ein Bürger einen andern mit einem
 Stück Fleisch, so aus der Dünnung ohne Knochen, und nur ein
 lappicht Stück Fleisch gewesen, über den Bauch schläget, davon
 dieser sehr zu stöhnen und zu jammern angefangen, auch den 5. Tag
 hernach verstorben; Bey der Besichtigung funden sich äußerlich
 auf der rechten Seiten 2. qber Finger Breit unter den kurzen
 Rippen ein blauer Fleck, eines Gliedes lang, und qber Fingers
 breit, ferner unterwers auf solcher Seite wieder ein dergleichen
 blauer Fleck eines 2. Groschen Stücks groß. Bey Eröffnung
 des Unterleibes ist der Leib ganz voller Wasser und Urin gewesen,
 daß: Neze im Leibe zersprungen, und ganz saul befunden worden,
 unter.

unter dem obersten blauen Flecken ist das intestinum Colon, wie auch das Mesenterium blau und braun gewesen, die Brust ist inwendig gleichfals voller Wasser, und die Lunge gleichfals angelauffen gewesen. conf. BOHN. *de offic. duplic. Med. cap. 4. pag. 588.* Tales itidem scrupuli occurrunt circa lethalitytem plagarum abhinc negandam, quod laesus satis diu vitam continuaverit, ut pronuncianum sit, talem a vulnere quidem, sed non ex vulnere occubuisse, inquisitum ergo de vulnere, non autem de morte teneri, quia observationes medico- legales dubitationem non unam hic injiciunt. Praeter illas, quas apud BOHNIUM *in remunc. Vulner. pag. 143. § seq.* quivis legere potest, referam binas, hic loci, in binis Studiofis notabiles. Altera est, vulneris gladio praelongo pectori, & quidem in latere dextro punctum in die 5. Decembris 1703. influcti, ex quo demum vulneratus die 4. Jan. 1704. sicque post 4. septimanas, & 2. dies obiit; intra quod tempus laesus, imprimis intra priores binas septimanas, citra graviora symptomata in musæo obambulavit, & ad se redire visus est, ut omnes illum leviter saltem vulneratum crediderint, hectica magis, qua obreperat, tribuerint; quod mortuus fuerit. Sed reseratio pectoris, jussu Magistratus facta, docuit, vulnus statim ab initio fuisse per se lethale. Reperiebatur enim in dextro pulmonum praefracta cuspis gladii, ad longitudinem digiti minoris utrinque obtusa, cum ex impetu ictus mucro tangendo costam jamdum secesserat, & in terram ceciderat; illa vero a vasis dicti pulmonis firmiter detenta haerebat, pulmonis substantia purulenta existente. Verba Documenti Inspectionis ita se habent: Es ist die Wunde 3. Finger breit unter der rechten Warzen, von einer kleinen Weite, ohngefähr einen Nagel eines kleinen Fingers breit, und zugeheilet befunden worden, und ist dieselbe durch das Ende des musculi pectoralis, nachdem die integumenta thoracis communia separiret worden, durchgegangen, wo der musculus pectoralis an den musculum oblique descendentem abdominis stößet, und ist diese Wunde zwischen der 5. und 6ten Rippe

von

von oben zu rechnen, dichte über die Rippen durch die musculos intercostales durchgegangen, und als man beschäftigt gewesen, das os sternum von dem diaphragmate an zu rechnen, zu separiren, und deswegen alle integumenta abdominis propria bis an den Nabel lösen müssen, hat sich auf der rechten Seite, bey der Leber eine große Menge gelblich Wasser hervorgegeben, davon 3 Eßffel voll aufgehoben, das übrige in grösserer Menge weggelassen. Wie man nur das os sternum von denen costis zu separiren angefangen, ist auf beyden Seiten viel dünnes stinkendes, röthliches Wasser hervorgekömten, auch nachgehends bey removirung des ossis sterni befunden, daß derganze Thorax mit dergleichen Materie, insonderheit aber die rechte Seite angefüllet gewesen, ohngefehr allzusammen wol 2 Kannen voll. Als man weiter die Wunde recognosciret, so ist der Stich durch die sechste Ripbe oberwärts, so daß die oberste Kante der Ripben noch etwas ausgerissen durchgegangen, und ist die pleura an der verwundeten Seiten von oben bis unten aus, auch an dem Ort, meistens verfaulet, und ist der Degen durch den inferiorem Lobum pulmonis dextri durchgegangen, dessen Spitze man wegen der verdorbenen und verfaulten Lungen einen Daumen breit von dem diaphragmate bloß und schwarz stinkend gefunden, und hat das Ende vom Degen in dem noch übrigen corruptirten Lobo pulmonis dextri, anderthalb Zoll tief hinein gesteckt, und ist am Ende abgebrochen befunden worden. Das ganze Ende von diesem Stumpfen ist just 2 Zoll lang, und eine dreyeckigte Klinge, und hat das abgebrochene Ende aufgehöhret in der äußersten superficie interna hujus lobi, wo sie das pericardium respiciret, und ist die äußerste Spitze des Degens, ob sie gleich, sowol inwendig als auswendig mit aller Behutsamkeit gesucht, dennoch nicht gefunden worden. *Altero se sedit in vulnere, reni sinistro gladio inflictio, & quidem in die 31. Decembr. 1713. a quo vulneratus intra quartam septimanam scilicet die 23 Jan. 1714. mortalitati valedixit, & nihilo tamen minus, transmissio Inspectionis Documento FCtas Lipsiensis lethalityatem absolutam, rationibus adjectis, pronunciauit.* Hæ similesve exceptiones

G

ones

ones passim obvia valde limitant regulam sive Medicorum sive Iperitorum, ac si mors tardior arguat vulneris illethali-
tatem, derogatque authoritati horum, qui aliis regulam illam
suadent, ne fallantur. Accedendum magis ex numero Jctorum
Saliceto, Bôrio, Farinacio, qui referente *Bobnio, l.c. p.m.148.* præsum-
endum esse volunt, si alias constet, vulnus, quo læsus periiit, ex-
titisse mortale, vulneratum ex vulnere decessisse, quodocunq;
idem, etiam ex intervallo, moriatur. Ex ordine Medicorum
AMMANNUS pariter, etsi velit a brevitate termini ad lethali-
tatem concludi posse, de quo antea, negat tamen hanc con-
clusionem; *Hic tardius moritur ex vulnere illato: E. istud vulnus
non fuit lethale.*

OBSERVATIO III.

Vulnera per se lethalia non possunt abire in vul-
nera lethalia per accidens: bene vero, quæ modo per
accidens lethalia sunt, possunt evadere vulnera, ad
lethalia per se referenda.

QUæ Definitiones in præcedentibus a me allatas ponderare
& retinere voluerit, statim citra omnem hæsitacionem
subscribet huic observacioni; siquidem formale lethali-
tatis consistit in insufficientiæ opis Medicæ ad vulnera hujus
generis adhiberi solitæ; illethaliæ autem, quando quæ sub-
venire potuisset medela, vel spernitur, vel negligitur, vel inver-
titur, vel impeditur. Nec tamen adeo infrequenter acta te-
stantur de pœna ordinaria remississe Judicem, etsi vulnus le-
thale fuerit; quando in attestatis medicis allegantur, v. g. om-
missa sub curatione, vel non tempestive satis adhibita reme-
dia chirurgica, aut pharmaceutica; moderamen vulnerati no-
xium, adstantium malum ministerium &c. Ut hujus momenti
ergo, merito exclamet Illustr. Dn. STRYK. in Program. supra
citato: *facilius esse, homicidam a gladio, quam a furca suam liberare.*
Quot.

Quot non homicidæ, e. g. pœnam ordinariam evasere, ex om-
 missa sub curatione trepanatione, sive perforatione capitis,
 quam Patroni Casuarum semper urgent in vulneribus capitis?
 etiam si a Medicis hæc operatio chirurgica habeatur remedium
 desperatum, anceps, per conjecturam saltem adhibendum:
 AMMAN. in *Prax. vulner. lethal.* pag. 78. & instrumento verita-
 tis, quod torturam vocamus, longe fragilius. *Perversi homi-*
cidarum defensores, loquitur BOHN. in *Dissert. de Trepanat.* dif-
 ficultat, horumque interdum amantiores, Medici minus religiosi, ac
 imperitiores, in ejusmodi percussionibus non nisi modiolum crepant, hinc
 ejus neglectum mali regiminis & erroris Chirurghi speciem afferunt, quo
 vulnus in se lethale per accidens tantum mortiferum reddere, sicque pœ-
 nam criminis ordinariam in arbitriariam commutare, mercede cruenta
 conducti, satagant. Quos itidem a pœna ordinaria non liberos fecit Chi-
 rurghi negligentia in secando venam, tardior accessus, &c. cum, quando
 vulnus per se lethale, si vel decies vena fuisset secta, & Chorus Chirur-
 gorum statim adstiteret ab obligandum, mors fuisset infecuta; & tandem:
 quoties non pro salvando inquisito accusatus vulnerati malum regimen,
 adstantium supina cura, aeris conditio insalubris, etiamsi hæc omnia, si
 non accessissent, lethalitas vulneris mortem post se traxisset. Sunt ali-
 quot anniquando in causa homicidii inquisiti Advocatus
 illum, cui pœna ordinaria jam dictata fuerat, salvare voluit, al-
 legando verba Medici, qui retulerat: *Ob wyl die Verwun-*
ding gestalten Sachen nach, ah und vor sich selbst pro absolute &
simpliciter lethali zu achten, und also alhier weder die desfalls
sonst nöthige Bähungen, nach Ueberlass oder Eröffnung des Cra-
nii etwas fruchten mögen; So hat dennoch der Chirurgus N.
zu verantworten, das er mit Verbindung des Beschädigten ganz
amethodos verfahren, und nicht mahl das Bluth gestillet, son-
den selben noch bey die 3. Stunden verbluthen lassen ic. Acta
 ergo ad FCtem Amplissimam Juridic. missa, quæ Facultatem
 Medicam iterum consuluit, interrogando: *Ob Defunctus,*
wenn er gebührend verbunden wäre, beyrn Leben hätte können er-
halten werden? cui responsum: Das der Defunctus, wann

er auch auf die geschicklichste Art wäre verbunden, und die besten Blutstillungen adhibiret worden, dennoch nicht mögen bey dem Leben erhalten werden, sondern idas die vom Medico und Chirurgis observirte und in Actis beygebrachte Læsiones absolut & simpliciter lethal seyn, und der Geschlagene an denselben nothwendig habe sterben müssen. Graviter hinc AMMANNUS l.c. p. 42. inciticia & ruditas Medici vel Chirurgi in manifesta lethalitate non debet sublevare homicidam vel reum; & paulo post pag. 123. respondet ad allegatos in relatione excessus a causis externis, & in malo regimine consistentes; his lethalitas absoluta non infringitur. Nam etiam celebrata Venæsectione persistat lethalitas & patiens hoc modo vulneratus, necessario moritur. Mortuus etiam fuisset ex hoc vulnere, si fuisset sobrius, item si motio corporis non facta fuisset. Manet itaque veritati consonum, non detrahi aliquid lethalitati, quamvis circa vulneris deligationem vel vulnerati regimen desiderari varia potuerint, nec ergo Juri consentaneum esse, si judex se patiatur istiusmodi machinationibus eo abripi, ut poenam extraordinariam dictitet. Longe alia ratio est, circa vulnera per accidens lethalia, i. e. in quibus ars medica sub regimine vulnerati conveniente subvenire, & vulneratum restituere potuisset. Nam ubi utrumque cessaverit, accidit perquam frequenter, ut eundem effectum physicum post se trahant, quem vulnera lethalia, nempe ut vulneratus ex læsione occumbat. Legere hinc est in Actis judicialibus, & passim in relationibus Medicorum, hunc periisse ex nimia hæmorrhagia, quæ potuisset a Chirurgo sisti: illum ex absentia Chirurgi vel instrumentorum Chirurgicorum; istum ex negligentia Chirurgi vulnus raro deligantis; alium ex ira, aliisque symptomatis vulneratum exercentibus &c. Quæ differentia ratione penæ diversitatem non levem parit. Equidem ad mentem Celeb. BODIN. supersedere possit Judex omni hoc examine, an vulnus lethale per se, an per accidens? quando per accidens, an ex parte vulnerantis, vel vulnerati? &c. quia & lethales & non lethales vulnerationes, imo hæc
 ex

ex quibus vulneratus divina directione evaserit, morte puni-
 enda, conf. *Ejus Disput. in præsam. alleg. pag. 20.* Consistit au-
 tem asserti hujus robor & fundatum in hac præconcepta opi-
 nione, quod homicida non propterea puniendus, quod Physica
 actione vita aliquem privaverit, sed quod dolosa & illicita of-
 fensione rempublicam offenderit, publicam pacem violando,
 & in periculum mortis ponendo illum, cuius defensio & tu-
 tela Reipublicae erat commissa. Hæc tamen sententia nondum
 ab omnibus Magistratibus, licet forte à quibusdam recepta,
 vel approbata, nec facile communem assensum obtinebit, quia
 homicidam insuper & vel maxime prægravat, quod suo facto,
 dolo malo & physica tali actione Rempublicam membro quo-
 dam privaverit ad se spectante, huius privationis ergo dolosa,
 & quaecunque ad eandem referri meretur, penam delicto
 huic statutam sustinendam habeat. Fundamento ergo non
 satis valido sublato corrumpant omnia necesse est, quae Celeb.
 ille Autor, illi l. c. superstruxit. Conferantur, quae in præce-
 dentibus ratione animi occidendi, quod citra effectum phy-
 sicum non sufficiat ad poenam capitalem infligendam, in
Axiom. 9. fusius sunt allata. Hoc tamen reticere non possum
 (an iterum, uti p. 53. dixi, ex carbonaria fide in Medicorum testi-
 monia?) extendi per frequenter, in gratiam homicidæ, limi-
 tationem vulnerum per accidens magis quam quidem pro-
 pitio Jure fieri debebat, cum tamen vulnerantem a poena ordi-
 naria non semper hoc liberare possit, quod vulnus infligum
 sit per accidens lethale, quando mors insecuta. De eo penes
 omnes, si Bodini asseclas (sunt vero paucissimi) exceperis,
 nullum dubium, quod culpam sive Chirurghi, sive vulnerati
 eandemque claram & demonstrabilem vulnerans ferre non de-
 beat v. g. quando Chirurgus loco medelae plagam lethalem
 leviter vulnerato parat, vel vulneratus ligamenta Chirurghi sol-
 vit, omnia hujus monita rejicit, vino & ira quotidie astuat, ex
 apostemate antiquo sub vulneris cura moritur &c.

At

Ast si præter vulnerati culpam, aliæ circumstantiæ immedicabiles vulnus per accidens reddiderint lethale, & lethum attulerint, an homicida de morte teneatur? non adeo evictum est, vel communi praxi roboratum. Ad auctoritatem provocare sub tanta animorum discordia haud licet, nec regulæ facile dari possunt, ubi mille circumstantiæ mille exceptiones gignant. Generatim interim affirmandum videtur, vulnerantem ut homicidam esse habendum, & de morte teneri, quoties vulnere quidem per accidens lethali existente, nihilominus mors insequitur, quando vulneratus vel ratione *loci*, vel ratione *temporis*, vel ratione *aliarum circumstantiarum* non evitandarum vel corrigendarum, præter omnem suam culpam, ope illa medica ordinaria frui nequit, quæ medelam & solatium afferre potuisset; quia ratione effectus unum idemque est: vulnus ob insufficientiam opis Medicæ esse lethale, & vulnus ex defectu opis medicæ fieri lethale. Item quando ipsi innotuit constitutionem vulnerati tam teneram & fragilem esse, ut a levi ictu periculum vitæ sit metuendum. Hinc subsumendo colligitur, poenam capitalem iocum habere, quando vulneratus ex hæmorrhagia comescibili perit, quia est in loco deserto, remotus ab auxiliis Chirurgicis, vel citius occumbit quam Chirurgus advolare & illam sistere valuerit; item quando haud potuit, frigore oppressus perierit; quia gressus faceretali ictu concutitur, quem adulti cranium facile sustinuisset; ita gravidæ, puerperæ, ex duriori contactu succumbunt, qui viros haud occidisset &c. E contra de vulnere saltem vulnerantem teneri, quando memorata vulnera mortem post se trahunt 1) ex evidenti culpa Chirurgi, sive hic commiserit non committenda; quin potius noxia; sive omiserit ordinaria & probata remedia: 2) ex vulnerati temerario contemptu medicorum salutem procurantium & consiliorum huc facientium: 3) ex adstantium vel ministrantium palpabili culpa, offerendo minus salutaria, vel negligendo necessaria. Casus speciales

speciales ex brevitatis studio, addere super sedeo, cum undique & frequentissime in scriptis Medico-Forenfibus occurrant.

MEMBRUM IV. sistit PROPOSIT IONES.

PROPOSITIO. I.

Inspectio vulneratorum post mortem insecutam non est necessaria, quando iudex novit pœnam ordinariam homicidii locum non habere.

Explicatio.

Quia (vi Definit. r.) Inspectio vulnerum a Iudice injungitur, ut hic noverit, an pœna ordinaria inquisito sit discernenda? hinc inter media est, quæ ad hunc finem faciunt: sponte sequitur, ubi finis cessat, non opus esse mediis ad finem obtinendum facientibus.

Cessat vero pœna ordinaria homicidii in his, qui *integro mentis usu non valent*, sive hoc sit *ex ætate*, sive *ex amentia*, sive *ex delirio*. Ad illos referas *infantes & senes*; ad istos *dementes*; ad hos *Melancholicos, maniacos, phreneticos*, & his similes.

In *infantibus* mentis usum ordinarie nondum eo adolevisse palam est, ut in rebus alicujus momenti argumenta pro & contra facientia examinare sive deliberare, §. 9. *J. de inutil. stipulat.* multo minus a tali examine statuere queant, quid justum, honestum aut utile? sed a sensuum relatione illorum voluntatem regi, hanc iterum imperare rationi. Disposuit ergo non præter rationem *L. 12. ff. ad Leg. Cornel. de Sicar.* infantem lethaliter vulnerando non puniendum, quia ex mentis imbecillitate delictum committere nequeat, sed agentem habendum pro non agente, *L. 1. C. de fals. monet.*, *L. 23. de furt.*

furt. STRYK. in *Dissert. de pen. impub.* (vol. 4. *Disp.* 22.) cap. 2. num. 29. seqq. GAIL. *Lib.* 2. *Obs.* 110. num. 31. Hinc inspectio ab infante occisi haud necessaria. Idem, quoad pœnam ordinariam, statuendum in impuberibus doli nondum capacibus. Quamvis enim de termino ultimo impuberis ætatis non inter omnes conveniat, quatenus sunt, qui septennium, sunt qui novennium, sunt qui nonum annum cum dimidio in femella, decimum vero annum cum dimidio in masculis pro termino ponunt, vid. VINNIVS in *not. ad* §. 9. *J. de inutil. stipulat.* STRYK. *d. Dissert. cap.* 4. *Disput. Inaugural.* CHRISTIAN. SCHULTZ. *de delictis pueror.* Altorff. Anno 1683. *habit. cap.* 4. §. 7. Cessante tamen dolo pœna quoque cessat ordinaria. Unde fratricida 12. annos nato, uterino, tribus annis majori, a quo primo colaphum in lusu puerili acceperat, cultellum non proprium, sed adstanti puellæ ereptum in abdomen imprimenti, adeoque lethaliter vulneranti, ut eadem hora animam efflaret, de pœna consulta FCtas Jurid. Rosoch. non ordinariam L. Cornelia, sed vel relegationem ad decennium, vel pœnam pecuniariam pauperibus solvendam dictitavit Anno 1624. d. 13. Sept. Item puero 13. annorum fustigationem cum perpetua relegatione statuit laudata FCtas Jurid. Anno 1601. d. 8. Decembr. & An. 1605, d. 28. Sept. Et quod magis! adolescentem fere ejusdem ætatis, ictu cultelli ita graviter vulneranti, ut postero die fatis concederet, pœna fustigationis cum perpetua relegatione indicta, d. Anno 1624. d. 12. Decembr. cum minorennitas non tam doli, quam fervoris juvenilis pax, capitalem pœnam non admittat.

Quoad *senes* homicidas idem affirmaverim, si notorium rationem adeo defloruisse, ut infantibus æquiparandi sint, hinc agentes pro non agentibus habendi, ætatem pœnæ ordinariæ temperamentum afferre, ergo Jure cessare Inspectionem. Nec vero omnes senes bis pueri, nec omnes eodem annorum decursu robur corporis cum vigore animi deponunt. Hinc non facere possum

possum cum his, qui indistinctim poenam capitale[m] iisdem imponendam esse negant; arg. *L. 2. ff. de termin. mor.* & *L. 3. §. 7. ff. ad sc. cum Syllan.* HARPRECHT. *ad §. 5. J. de publ. Judic. n. 2.* & 9. nec ausum asserere inspectionem indistinctim omnendam, quando senex vulnerando mortem alicui intulerit, quin penes Judicem sit, de inspectionis necessitate hic decernere.

Quoad Amentiam nullum manet dubium, ac mentis obnubilatio siue sit nativa, siue ex morbo oriunda, veniam quoad alia delicta in iudiciis meretur, pariter in perpetrato ab amente homicidio mentis imbecillitatem mitigare poenam ordinariam, hinc inspectionem taliter vulnerati iisdem necessariam haud esse. Siquidem vero amentes nosse non semper iudicis est, quin simulatio, vel externa facies fallere hunc possit, ex unanimi consensu Jurorum a Medicis petendum sit iudicium, FARINAC. *in Pract. Crim. part. 2. Tom. 1. Lib. 3. quest. 94. n. 42.* ZACCHIAS *in Quæstion. Medic. Legal. Lib. 2. Tit. 1. quæst. 1. n. 2. 3.* ad quod temporis mora quædam requiritur; in casu dubio præstat inspectionem adornare, ne fronte capillatam occasionem dimittendo abhinc iudex in dubio hæreat, quæ de pœna ordinaria statuat. Equidem, quod furiosos attinet, hos in furoris actu lethaliter vulnerantes ob hoc plane non teneri jubet *L. 12. ff. ad Leg. Cornel. de Sicar.*, cum animus delinquendi desit, quia ignorans, quæ suscipiunt, *L. 2. C. de contrahend. empt. L. 5. §. 2. ff. ad L. Aquil.* nulla abhinc inspectionis necessitas; verum enim vero, cum inter valla furor admittat, vulneratio autem lethalis tempore illo intermedio facta ordinaria pœna punienda, *L. 14. de offic. Præsid.* non omnino plagas lethales a furiosis inflictas spernendas esse res ipsa loquitur, sed quod inspectio in subsidium Juris vocanda.

Quæ de *dormientibus, noctambulis* mortiferè lædentibus moneri solent, quod a pœna ordinaria sint immunes, studio omnitto, quia observationes istiusmodi aut fictæ sunt, aut valde raræ; conf. FRID. PHILIPP. *Dissert. de vulnerat. lethal. cap. 2. §. 10.*

II. DAMHOUDER *Prax. rer. crimin. cap. 84. n. 12.* Non adeo infrequentes caedes *Erotomanorum*, i.e. amoris insania laborantium, five quod in objectum amabile faviant, five quod suos vexatores aut corrivales lethali ense petant. Sed quia furiosis habentur similes *Nov. 74. c. 4. pr.* horum quoque immunitate a poena ordinaria fruuntur, per consequens ab his occisi, inspectione non indigent.

Pergo ad *Melancholia laborantes*, utpote, quorum caedes passim occurrunt, quas vel sibi vel aliis inferunt, nec possum, quin corpora occisorum ab inspectione vulneris libera esse affirmaverim, sicubi ante commissum propricidium vel homicidium notorium sit melancholiae morbum adeo invaluisse, ut de mentis impotentia nullum penes Judicem vel Medicos, qui consuluntur, dubium remaneat. Sed nec *Maniacorum* nec *phreneticorum* vere talium vulnera lethalia ordinarie plectuntur, quia ictus ex impotentia animi, qui objecta rite examinare nequit, oriuntur, ut dolus locum non habeat; cessat ergo quoad illa merito legalis inspectio. Sed fingamus, quod corollarii loco adjicere liceat, *Medicum occidisse*, five quod pharmaca deleteria propinaverit, five quod operationem chirurgicam susceperit, ex quo ager occubuerit, an Legali inspectioni locus concedendus? Absit, ut ex pruritu convitiandi cum his faciam, qui ajunt licere Medicis impune occidere, quandoquidem in bonum virum, sic & Medicum, non cadit occidendi suspicio, nec mortalitatis eventus medico imputari debet, *L. 6. §. 7. ff. de officio Praesid.* Quippe, in cujus potestate non est semper, ut a morbo relevetur ager. Ac vero Medici homines sunt, ad quos quantum praecipuum aequae attinet, ac quidem ad alios quosvis, nec Medicorum chorus, quam gratiosus habeatur, fucos aut malos omnes arcere novit, quam etiam *HIPPOCRATES* in jurejurando, ut arceantur, contenderit, hinc cum perperam curantes & fecantes dentur, quaeritur: Si Medico (sub cujus voce Chirurgos includo) causa mortis imputetur, an inspectio locum habeat?

habeat? Affirmaverim, si dolose illud obtinuerit, nam sic pœna *L. Cornel. de Sicar.* locum sibi vindicat, ist als ein fürseßlicher Mörder zu straffen; nec desunt inter *Jctos*, qui rotæ supplicium adjudicent. vid. *RHET. in Disp. de Medicis, cap. 2. §. 23.* ibique allegatos: & quo de facto constet, cadaver ruminandum; quo si dolus abfuerit, & per imperitiam mors subsequuta, non nisi pœna extraordinaria, vi *Ord. C. C. Art. 136.* dictari potest; nec ergo inspectio in hunc finem necessaria.

PROPOSITIO II.

Inspectio vulneratorum post mortem infecutam non est necessaria, ubi ad vulneris qualitatem non attenditur.

Fluit hujus propositionis robur ex *Definit. I.* in qua allatum est, adornari a Judice inspectionem pro sui notitia de vulneris qualitate; ast vero, in quibus cœdibus ad hanc non attenditur, an lethalis per se vel per accidens? sed solus eventus in considerationem venit, in istis inspectio legalis quoque non est necessaria. Ad delicta vero talia pertinent *duella, assassinium, latrocinia, & his affinia.*

Quod *Duella* attinet, ac quidem hoc vocabulum in sensu communi notat pugnam, qua duo ex condicte congregiuntur, ut alter alterum occidat, notorium est, ex constitutione Superiorum non hic attendi, si quis occumbat, lethalitytem vulneris, an per se talis vel per accidens? Sed sufficere ad penam ordinariam infligendam, ut in *Duello* vulneratus mortuus sit. Ita quippe *Imperator MATTHIAS* Anno 1617. statuit: *Demnach und zu würrcklicher Vollziehung obangedeuter heilsamen Statuten und Rechten, haben wir hiemit alle und jede Duella, Kämpff, und vorseßlich = angestellte Balgereyen, sehr und ins künfftige allerdings*

eingesetlet, inhibiret und verbohten, und stellen auch dieselben hiemit ein, bey Leib- und Lebens- Straffe, also und dergestalt, daß auffser der ordentlichen in Rechten erlaubten Nothwehr und Nachsreich zur Defension, dazu einer in continenti enserst ge- nöthiget wird, sich nicht allein männiglich alles Schwerdt- Zü- ckens und aller gewaffneten Hand- Anlegung, sondern au., und noch vielmehr, aller Ausforderung und Bestimmung der Duell und Balgens, auch der Ausgefoderte aller Erscheinung, die angesuchte Patroni und Beyständ aller Nacht- und That- Handlungen Bey- wohnungen, und Beystandes gänglich enthalten, und solches hie- mit, auch jeso, alsdann, und dann als jetzt, allen und jeden Per- sonen, wie obgemeldt, gänglich untersaget und verbohten seyn solle; alles bey unserer höchsten Ungnade, auch obangezogener Leib- und Lebens- Straffe: Also daß der Ubertreter dieses unsers Ver- bohts vom Leben zum Tode durch das Schwerdt hingerichtet werden solle, darin keine Obrigkeit nach Gelegenheit der Sachen erfundenen Beschaffenheit einige Milderung, außser unfer auß- drücklichen Bewilligung fürnehmen, sondern gegen denselben, die sich unter ihrer untergebenen Jurisdiction solcher gestalt vergreife- fen, alsobald nach der Strenge verfahren solle.

Cui conforme est conclusum Statuum Imperii in Comitibus Ratisbonensibus A. C. 1667. : Da es dann ferner nicht nur zum würcklichen Duell und Balgen, oder Kugel- Wecheln gekommen, sondern auch dadurch eine Entleibung erfolget, so solle alsdan die ordentliche Straffe des Todtschlages wider den Thäter oder Entleiber, ohne Unterscheid, ob derselbe gefodert, oder ausgefodert worden, er seye Beleydigter oder Beleydigte, ohne Respekt der Per- sonen, des Standes und der Freundschaft, erkennet, und ohne Mittel vollstreckt, denen Balgern, welche im Duell todt bleiben, kein Begräbniß in einer Kirchen, oder Freithoff verstatet werden.

Hic addo verba Edicti, Duella in his terris prohibentis, & Anno 1715. publicati, §. 20. : Dem Duellantem, so einen andern im Duell entleibet, soll überdem, so er einer von Adel, oder diesem gleich,

gleich ist, der Degen gebrochen, und er ohne alle Weitläufigkeit wieder mit dem Schwerdt vom Leben zum Tode gebracht, dessen Körper aber solcher gestalt, wie im vorstehenden 19ten S. enthalten, begraben, und sowol seine, als des von ihm im Duell Entleibeten, unverschuldete Güter, es seye Lehn oder Allodial, zur Helffte confisciret; dem von geringerer Condition aber, erst die rechte Hand abgehauen, sodann derselbe gehäncket, und der Körper am Galgen, bis er herunter fällt, gelassen, auch die Helffte seines Vermögens eingezogen werden.

Manet præterea pœna *assassini*, i. e. quoties homicidium interuentu pecunia committitur, argum. *Artic. 130. rota*, citra quod quæstio de lethaliitate vulneris moveatur.

Idem de *latrocinio* affirmandum, quia per bina illa homicidia, quæ prævia animi consultatione, studio & data opera committuntur, securitati tam hominum quam viarum nimis insultatur, quam tamen sartam & tectam a Principibus seruari debere, reipublicæ salus requirit, & l. 13. *ff. de offic. præsid. mandat.* ut *exceptionibus*, quæ alia homicidia simplicia aliquando admittunt, locus nullus hic sit.

PROPOSITIO III.

Inspectio vulneratorum post mortem infecutam non est necessaria, quando animus occidendi ipso facto se prodidit, & effectus, i. e. occisio, mox infecutus.

Rationem hujus Conclusionis in hac propositione nemo non videt, quia (vi *Axiom. 9.*) omnia concurrunt, quæ ad penam ordinariam inquisito dictandam faciunt; nec ergo Judex necesse habet, ut se antea de qualitate vulneris mediante legali inspectione informet (conf. *Defin. 1. & 5.*)

Ac scilicet cum omnibus aliis rebus & eventibus comparatum est, ut nemo prudens dubitet causa progressa hunc effectum

tribuere, qui illam, ut sibi proportionatus & solennis, paucis temporis intervallo excipit, ita pariter se res habet in negotio homicidii, ut præeunte animo doloso mortem intendente, accedente actu lethifero, subsequente morte, quivis sponte intelligat, ludentem esse insectatæ mortis verum Autorem. Nemo, qui sacras Literas evolvit, dubitaverit, *Abelem a Caino, Abnerum & Absolonem a Joabo* fuisse occisos, quia tria modo memorata momenta in cædibus istis se arte exceperunt; frustra ergo & hodie sub istiusmodi circumstantiis moventur quaestiones de lethaliitate vulneris, & ad hanc intelligendam adornantur Inspectiones Legales. Non opus sane cultro anatomico, ubi rerum testimonia tam evidentiâ adfunt. Huc vergunt tot monita calida jurisperitorum de *imminuenda frequentia inspectionum legalium*, de non attendendo ad relationes Medicorum, quando non ex vulnere, sed ex symptomatis supervenientibus decessisse vulneratum velint, vel ex absentia Chirurghi aut defectu remedium eum obiisse narrant. Verba *BLUM-LACHERI* in *Comment. C. C. C. pag. 302.* hæc sunt. Wann ein mer auf empfangener Schuß, Stoß, Wunden, oder Streich gleich zu Boden fället, seiner Red und anderer Sinnlichkeit beraubt wird, gleich, oder doch in Kürze darauf stirbet, und sich weiter nicht mehr erhelet, so kan von einem solchen Entleibten kein Zweifel seyn, daß er nicht an den Wunden oder empfangenen Schädten verstorben; dahero in solchem Fall gegen den Thäter mit der Lebens-Straff wohl verfahren werden könte, es wäre darnach die Obrigkeitliche Besichtigung vorgangen oder nicht. Nec minus *BRUNNEMANNUS* *Process. Inquisit. c. 7. n. 20.* valde miratur, quod sint, qui, si vulneratus ex vulnere continue expiret, desiderant vulneris inspectionem. Hunc sequitur *STRYK.* in *tract. de Jur. sens. dissert. 1. c. 3. num. 23. 24. 25.* quando negat ordinariam pœnam remittendam, si quis vulneratus telo lethifero incontinenti decesserit, & cadaver non inspectum fuerit, & addit, aliquoties in Fctate Juridica Viadrina pœnam ordinariam dictatam fuisse, licet inspectio omissa fuerit.

sit. Imo *Constitutio Criminalis* Art. 147. quando inspectiones
 institui jubet, maxime sollicita est, ut hæc fiant decedente post
 aliquot dies vulnerato, quo constet, qualem se ab accepto
 vulnere gesserit, & annon aliunde mortem sibi conciliarit? de
 inspectionibus autem si percussus mox obierit, altum illic silen-
 tium, ut abhinc de jure judex quoque filere possit, i. e. inspe-
 ctionem talius vulnerati & demortui intermittere. E contra-
 rio haud defunt e numero *Juris-Consultorum* autoritate &
 eruditione æque fulgidorum, qui contrarium tuentur & acri-
 ter defendunt, omiſſa inspectione inquisitum pœna ordinaria
 non plectendum esse, quod de vulneris qualitate & lethali-
 tate non nisi conjecturæ superfint, & præsumtionibus, ubi de
 vita hominis agitur, nullus locus. Ex quo axiomate, cum &
 frivolis & dolosis homicidis janua aperiatur merito supplicio
 elabendi, ego inducor, ut credam, celeberrimos in præfatione
 citatos *Professores* commotos esse, ut servidius sueto de inspe-
 ctionibus legalibus senserint, justumve dolorem suum in ne-
 gotio tam gravi, in quo de sanguine humano ulciscendo agi-
 tur, specimenibus memoratis testatum fecerint. Sed itidem
 habeo ut repetam, hanc homicidis faventem sententiam ortum
 debere falso huic præjudicio, ac si pœna homicidii mere de-
 pendeat a qualitate vulneris per se aut per accidens lethali,
 hinc vel ordinaria vel extraordinaria dictitanda pro modo re-
 lationis Medici inspicientis, & judicio Facultatum Medicarum;
 cum tamen, si in alio quodam delicto, certe in hoc *animus vul-
 nerantis cum effectu vulnerationis* sit combinandus, & abhinc sen-
 tentia demum de pœna qualitate ferenda, *conf. pag. 29. fq.* Nec
 tamen, quæ hæctenus attuli de minus necessaria inspectione
 sub concursu *trium* circumstantiarum in homicidio, eo velim
 extendi, ut judicem omnino arceant, quin inspectionem sub
 præsentia illarum jubeat fieri. Poterunt sibi esse rationes eæ-
 demque non leves, ut superflua nec hic nocere æquum ju-
 dicet, si vel saltem recepta inspicienti *consuetudo*, & abhinc,
 quæ obijci de minus rite peracto suo officio possint, elidendi &
 famam tuendi *amor* illum compellant.

PRO-

PROPOSITIO IV.

Inspectio vulneratorum post mortem inspectam est necessaria, si quando Judex de pœna ordinaria vel extraordinaria inquisito dicenda subdubitat, vel subdubitandi causam metuit.

Explicatio.

Quia tenore *Definit.* i. inspectio Legalis pertinet ad media, quae judex adhibere potest, ut fiat certus de pœna homicidii definienda, & vero sibi (vi *Axiom.* 4.) incumbit, quavis media ad certitudinem hanc facientia, & inprimis ocularem inspectionem in subsidium vocare, nam (vi *Ax.* 3.) de certitudine delicti puniendi debet esse convictus, necessitas inspectionis, quoties Judex de pœna subdubitat, vel subdubitandi causam metuit, cuius per se patet.

Non negaverim sub inquisitionis processu demum, quæ de dubio judicis ratione pœnæ infigenda attuli, sese magis magisque exserere, nec semper statim ab ictu patrato patefcere, num homicidium commissum dolosum vel culposum habendum, ut abhinc inspectio eousque differri deberet, donec de sua necessitate tanquam medio ad certitudinem pœnæ pertinentem constaret; aut periculum, quod mora hic affert, nimis patens est, dum cadavera vulneratorum terminorum illum non expectant, quin putrescendo irritum redderent hoc remedium, & omnem inquisitionis processum turbarent, ut statim sub initio processus inquisitorii criminalis in subsidium inspectio isthæc vocanda. De tempore hujus inspectionis jamdum in precedentibus monui, quod antevertere debeat putredinem colliquativam, quæ inspectores, etsi Argi essent, illud, & confundit magis quam instruit; haud tamen nullitatis statim accusanda, si vel ultra septem horas, quod vulè *FELTMANN* tract. de cadaver. Inspect. cap. 52. §. 1. protrahatur, nam

nam ad Judicem non semper prompta de eade relatio fit, & quamvis fiat, non statim Medicus & Chirurgus ad manus sunt, qui ad hunc actum requirantur; vel in die dominica adornetur, quia est opus charitatis, quod in die Sabbathi Magistratui Christiano quoque licet, Luc. 14. v. 5. At quod Judex, si quando omnibus requisitis huc facientibus instructus distulerit illam, ut Inspectores loco desideratae relationis de qualitate vulneris se propter summum fetorem partem vulneratam lustrare haud potuisse referant, conf. VALENT. *Pandect. Medic. Legal. P. 2. Sect. 1. pag. 29.*, abhinc Defensor inquisiti argumentum capiat poenam ordinariam declinandi, in Jus rapi & puniri possit, penes conscientiosos arbitros nullum dubium erit.

PROPOSITIO V.

Inspectio vulneratorum post mortem insecutam est necessaria, etiam si plagam mors repentina exceperit.

Explicatio.

QVia (*vi Axiom. 8.*) in homicidii delicto non solus eventus sufficit ad poenam ordinariam infligendam, & (*vi Observat. 2.*) minus fide ex tempore, quo vulneratus moritur, de qualitate vulneris judicatur, est inspectio vulneratorum post mortem insecutam necessaria, etiam si mors repentina plagam exceperit.

Jamdum attuli rationes, quas proferre hi solent, qui ex morte repentina vulneratorum ad lethalityatem concludunt; ut sufficere jam possit, si repetam, omnia illa argumenta ultra *ad* praesumendum, vel clarius, ultra conjecturas nil probare, cum tamen in delicto tanti momenti, ac de quo jam loquor, conjecturis niti, esset niti arundine tenera, quae casum magis accelerat, quam arcet. Nec tamen affirmaverim, quod pace Medicorum dictum esto, horum argumenta, quando celeritatem mortis a percussione pro lethalityate inferenda haud facere sustinent, ultra conjecturas progredi, v. g. *dispositionis morbosae vulnerati, aut morbi latentis, terminum ultimum seu lethalem cum percussione momento coincidere,*

cidere, aut paulo post coningere posse; morbum chronicum fortitan reddiditum esse seviorem; ulcus internum casu ruptum &c. conf. BOHN. de renunciat. vulner. p. m. 140. & seq. Sub ancipiti proinde casu vitam hominis concernente, expedit non modo, sed necessitatis est, ocularem inspectionem in subsidium vocare; & ab hac certi quid de pena decernere. Ex praesumptionibus siquidem nemo ordinaria delicti poena afficiendus, L. fin. C. de probat. C. C. C. Art. 22. CARPZ. Pr. Cr. P. I. Quæst. 15, n. 49. GALL. Lib. 2. Obs. III. n. 10.

PROPOSITIO VI.

Inspectio vulneratorum post mortem infecutam necessaria, etiamsi mors a vulnere tarde sit infecuta.

Explicatio.

QVia ex tempore, quo vulneratus moritur minus fide de qualitate vulneris judicatur (vi Observ. 2.) nec nisi inspectio a morte accesserit, vulnera inflicta renunciari possunt lethalia, aut minus lethalia (vi Observ. 1.) Hinc necessaria inspectio licet mors a vulnere tarde fuerit infecuta.

Eodem probationes nituntur fundamento, quando ex tarda morte vulnerati inferitur, vulnus non lethale esse, quo in precedenti propositione retuli, nisi rationes a celeri morte ad lethalityatem concludentes, i. e. conjecturis: sive audias Jurisperitos, sive Medicorum antesignanos consulas. Penes vulgum quidem sufficerent, ut absolveretur inquisitus a poena ordinaria, utpote qui opinionem magis quam veritatem spectat, ut valeat de hoc, quoad praesens thema, quod in genere Cicero monuit, in vulgo non est consilium, non ratio, non discrimen, non diligentia: sed Judicis est, non obiter animum applicare, cum de vita hominis vel salvanda vel tollenda agitur, sed cuncta rimari & plena inquisitione discutere singula, cum error correctionem non admittat.

PROPO-

PROPOSITIO VII.

Inspectio vulneratorum post mortem insecutam est necessaria, etiam si delinquens aufugerit.

Explicatio.

Quia (vi Axiom. 1.) Reipublicæ interest ne delicta maneat impunita, hinc delinquens aufugiendo pœnam ex delicto homicidii sibi debitam non tollit, vel abolere valet; quin hæc ipsi, quando corripitur, maneat; ac vero omissa in tempore inspectione vulnerati, qualis nunc pronuntianda sit, non distincte pateat (vi Defin. 1. & Observ. 1.) necessitatis absolutæ est, inspectionem fieri, etiam si delinquens aufugerit.

Evidentiæ tantæ est hæc propositio, ut ab illa illustranda merito abstineam. Præter enim quod in praxi hodie passim ita obtineat, ut Magistratus loci cadaver vulnerati nemine postulante nulloque accusante, adsit Delinquens vel aufugerit, diligenter inspicere, & de qualitate vulneris referri curet: respicit inspectio adornanda delinquentis jura, ac defensionem, quæ Judici æque cordi sint, utpote ad quem pertinet tam nocentem punire, quam innocentem absolvere.

PROPOSITIO VIII.

Inspectio vulneratorum post mortem insecutam est necessaria in homicidio a pluribus commisso.

Explicatio.

Quia in homicidio a pluribus commisso maxime interest Judici, Autorem caedis nosse, ut huic, non innocenti pœnam mortis inferat (vi Axiom. 1. 2. 3.) ac vero ad notitiam hanc admodum confert inspectio vulnerati (vi Defin. 1.) est ut hanc tanquam medium necessarium adornet, in homicidio a pluribus commisso.

Quam fit res magni ponderis, quæ conscientiam non le-
viter tangat, de morte hominis vulnerantis sententiam ferre,
omnes paginæ præcedentes habent. Longe tamen difficilior ea-
dem, si plures aliquem vulneraverint, ut vel ex uno vel ex
pluribus vulneribus mors subsequuta fit. Materiam hanc, præ-
eunte *PLACA l. 1. Delict. c. 12.* mare vocat PETRUS MULLE-
RUS, in quo nemini adhuc sine periculo navigare contigerit,
vid. h. *Disput. de homicid. a pluribus commisso*, habita *Jenæ Anno*
1690. pag. 17. Anchoram hinc dixerim esse, vel, si mavis pixi-
dem nauticam inspectionem legalem, utpote quæ ex compa-
ratione armorum cum qualitate vulneris, & quantitate institu-
enda, viam monstrat homicidam ex numero vulnerantium dete-
gere. Fac reperiri in via publica recenter mortuum, pun-
ctum & cæsum vulneratum, inspectionem adhibitam docere a
vulnere punctum illato mortem inductam, reliquas læsiones
musculos tantum feriisse, non difficile amplius Judici videbi-
tur, huic ex inquisitis pœnam ordinariam dictitare, qui ense
acuto inceserit, reliquis vero arbitrariam pœnam imponere.
MENOCH. *A. J. Q. L. 2. Cent. 4. cas. 362. num. 8.* Porro, quando
CARPZ. *P. 1. Qu. 25. num. 27.* calculum adjicit BALDO, SALY-
CETO, BERLICHIO, MENOCH. affirmantibus, si plures
simul aliquot vulnera lethalia intulerint, hunc pro homicida
habendum, qui primum ictum lethalem intulerit, quod semel
tantum mori defunctus potuerit, cæteri tanquam cadaver
vulneraverint, inspectio in hoc frangente iterum succurrit, &
ex habita comparatione vulnerum istorum citiori vel tardiori
sanguinis effluxu, privatione celeriori vel tardiori actionum
vitalium, judicem ad notitiam primi occidentis manu ducit.
Non minus ab inspectione dependet, quod æquitas locum
habeat si plures unum vulneraverint, ubi nullius quidem
vulnus per se spectatum lethale sit, omnia tamen vulnera simul
sumta mortem vulnerato intulerint, vel extraordinaria pena
statuatur, conf. MULLER. *cit. loc. pag. 25.* BEIER. *ad C. C. C.*
Art. 150. num. 21. seqq. BERGERI *Electa Ipræ. criminalis p. m. 108.*
Mitte

Mitto quæ ratione magnitudinis vulneris cum amplitudine
teli lethiferi, aliarumque huc facientium circumstantiarum pro
necessitate inspectionis sub homicidio a pluribus perpetrato
allegari possent. Conf. rerum criminalium Scriptores passim.

PROPOSITIO IX.

Inspectio vulneratorum post mortem insecutam
est necessaria, etiam si instrumentum ad eadem infe-
rendam fuerit aptum.

Explicatio.

Quia ex notitia Instrumenti ad eadem inferendam apti
aliquando se nondum satis informare potest Judex de
certitudine delicti puniendi, sive homicidii, & vero de
certitudine illius debet ante esse convictus, quam illud punire
possit (vi *Axiom.* 2. & 3.) ac informare se magis potest, imo etiam vi
conscientiæ tenetur, adornando inspectionem (vi *Definit.* 1.)
hinc necessaria inspectio est, licet instrumentum ad eadem
perpetrandam fuerit aptum.

Non citra fonticas causas hi, qui considerant, quæ requi-
ratur diligentia & peritia in hoc, qui de hominis vita & san-
guine judicare debet, suadere solent, ut attendat Judex ad
qualitatem armorum, quibus vulneratio facta. Habentur ta-
lia: *Gladius, pugio, malleus, culter, securis, palus, flagellum frumenta-
rium, pedum, baculus grandior, bombardæ major & minor*, quibus
pugnis, pedis calcitratus, submersio in aquis adduntur, de quibus
BERGERUS in *Electis Jurisprudentiæ Criminali. cap. 2. membr. 3. pag.*
92. seqq. fuse agit, & quod talia sint, textibus passim probat.
conf. **JOH. CHRIST. FRÖLICH.** *Comment. ad C. C. C. Lib. 2. tit. 1.*
pag. m. 132. Sed non sufficere catalogum illum facit furor, qui
arma longe alia aliquando ministrat. Hinc acta Judicialia
probant, homicidia fuisse patrata *candelabro ligneo, scutica, einer*
Subre

Substantis Veitsche, arceo vel stanno vel fictili, rhombo, cultello, & ut non tantummodo ad qualitatem armorum, sed insimul ad vulnerantis robor, vulneratae partis conditionem, ictuum reiterationem attendendum sit. Longe magis ferit scutica manubrium ligneum, caput in genua procumbentis, quam stantis; vibratum brachio rustici viri, quam pueri; sapius vibratum, quam semel. De manu in pugnum convoluto, praecunte *Carpz.* omnes consentiunt, quod lethalem ictum, si tempora feriat inferre potis sit, non item si palmata manu alapa infigatur, *MENOCH. de presum. L. 51. presum. 46. n. 19.* At & palmata manu homicidium patrari posse, non ego omnino negaverim, qui pronuper observavi herum famulo suo colaphum impigisse, ut hic in terram prostratus vix ad se redire potuerit; pollebat vero robore manus dextrae. Sed & manus altam ad arma lethalia pertinere, da man mit der aufrechten Hand schläget, ante aliquot annos homicidium Gustrovii commissum docuit, da einer im Zorn den andern in den Nacken geschlagen, wie man einen Hasen tödtet, & poenam ordinariam gladii passus est. Iterum ergo iterumque, quod non adeo ad arma, quam ad animum in poena homicidii attendendum sit, nec ex hoc, quod Medici vulnus per se lethale dicant, poenam ordinariam discutendam esse, clare patet, & notandum est.

PROPOSITIO X.

Inspectio vulneratorum post mortem insecutam est aliquando necessaria ad animum vulnerantis intelligendum.

Explicatio.

Quia iudicis est, de omnibus se informare, quae ad animum vulnerantis intelligendum facere possunt, quo de poena tuto decernat, ac vero ad informationem de animo vulnerantis in tantum quoque facit inspectio (vi *Defin. 1.*) hinc illa ad animum vulnerantis intelligendum aliquando necessaria. Nemo

Nemo me habebit pro tam facili, ut velim inspectioni
 oculari hoc eminentia dare, quasi animum vulnerantis doce-
 ret, & de hoc simpliciter Judicem informaret. Impugnavi
 potius hoc non ab omnibus parili studio rejectum axioma, &
 passim in præcedentibus monui, quas fallacias causa in præ-
 iudicium veritatis admodum graves pariat, si ab eventu pæ-
 na decernatur, quem inspectio legalis demonstret. Longe
 alios fontes animum vulnerantis eruendi præter hunc habet
 Judex, qui ergo sibi cordi sint. Nec tamen omnino ex nu-
 mero mediorem exulet eadem, quæ de animo vulnerantis te-
 stari valeat. Consentiant omnes rerum criminalium scripto-
 res, satis grave argumentum pro animo vel occidendi,
 vel lædendi esse, si quando ictuum facta fuerit reiteratio,
 sed de reiteratione hac Judicem informat Inspectio; item,
 quando *CARPZOIUS Prax. Criminal. P. 1. qu. 3.* animum dolo-
 rum ex plagis insiſtis colligendum esse docet, da einer den Driſ-
 ten mit Säusten dergestalt handelt, daß er ihn gleichsam mürbe
 machet, und das Fleisch von den Veinen herabschlagen will,
 quali mortis genere perit famosus Relationum Parnassi scriptor
BOCCALINI, dum sacculis linteis, arena refertis, ad mortem us-
 que vapulavit, & huic plagoso pœnam ordinariam homicidii,
 i. e. gladii competere addit, denuo ad inspectionem respicit
 tanquam medium adequatum, quod Judicem de animo vul-
 nerantis informet.

Non possum, quin pro evincenda propositionis hujus ve-
 ritate referam singularem casum homicidii, qui ab aliquo
 tempore in vicina satisve opulenta urbe contigit, quando no-
 cturno tempore vigilum quidam lethaliter vulneratus fuit
 gladio Locumtenentis, a vigilibus circumdati, & in terram pro-
 strati. Vulnus abdomen perforaverat, sed an stando ab in-
 quisito insiſtum, quod præsumebant vigiles, an ab hoc in-
 terram jam prostrato, quod referebat inquisitus, addens se gla-
 dium erectum sustinuisse, in quem vigil sponte ceciderit, &
 se ipsum vulneraverit, hinc an inquisitus animum habuerit,
 saltem

saltem laedendi, an vero moderamine inculpatae tutelae usus fuerit, nimis quam obscurum. Optimum hinc & ultimum consilium, quod Amplissima Facultas Juridica in hac Alma capere potuit, ad quam integra acta pro poena decernenda missa erant, hoc fuit, quod Facultatem Medicam adierit, huic documentum inspectionis in vigile mortuo susceptae communicaverit, & se informare de plaga inflata tractu desideraverit. Haec observans vias, vulnorum a gladio inquisiti sua culpa perfossum esse testata est, ex quo inquisitus non nisi arbitrariam poenam tulit.

Fuit autem Responsum Facultatis Medicae sequentis tenoris:

Dennach ab Amplissima Facultate Juridica hiesiger Universitat, Acta inquisitionalia in puncto Homicidii, des in N. N. entleibten C. B. uns zugesandt, und specialiter über diese ihre beygefügte Frage, ob nemlich ex fundamentis Artis Medicae & Anatomiae zu schliessen, daß der Stich von unten hinauf, oder aber von oben hernieder, oder gleichaus gegangen sey? unser Judicium Medicum verlanget wird; Als geben Decanus, Senior, und sämtliche Professores der Medicinischen Facultät auf der Universität zu Rostock nach fleißiger Betrachtung aller à Dnis Dd. Physico, Sub-Physico und Chirurgis in der Besichtigung verwundet gefundenen Theilen, und wie dieselbe in corpore humano situiret, diesen in Anatomia und Arte Medica gegründeten Bescheid. Weilen der Stich drey Finger breit unter dem Nabel nach der linken Seite in cavitate abdominis gegangen, daselbsten das intestinum jejunum durchbohret, und weiter unten das intestinum Ileum durch das Mesenterium sich erstrecket, und daselbsten einen ramum venae portae abgestochen. Solche Theile aber nicht in gleicher Linie unter dem Nabel, sondern intestinum jejunum umb und über dem Nabel, der ramus venae portae, mesentericus alias dictus, aber wol 3. oder 4. Finger breit nach dem Rücken zu, über dem Nabel, und also weit höher denn äußerlich die Wunde zu spüren; die Wunde auch an sich selbst nicht mehr denn einen Eingang in den Körper gehabt. Diesennach ist sicherlich zu schliessen,

schließen, daß dieser Stich an des Entleibten B. Körper nicht gleichaus, viel weniger von oben hernieder, sondern einzig und allein von unten, schräg hinauf gegangen sey: Und wird solches mit dem Attestato Dnorum Physicorum N. N. als welche die Wunde nach allen Umständen selbst besichtigt, soviel mehr confirmiret. Welches Amplissima Facultati Juridica hieselbst unter unserm gewöhnlichen Facultät-Zusiegel hiemit urkundlich hinterbringen wollen.
 Drostoff, den 14 Aug. Anno 1700.

PROPOSITIO XI.

Inspectio vulneratorum post mortem insecutam est necessaria, licet forsan Medici sub relatione de qualitate vulneris dissensuri sint.

Explicatio.

Quia Judex sub delicto homicidii se habet de qualitate delicti informandum (vi Axiom. 2. 3.) quo de pœna statuere possit, ad quam informationem inspectio cadaveris pertinet, (vi Definit. I.) & vero ante inspectionem de dissensu Medicorum, an futurus sit, an non? sibi nondum constat, hinc est, quod inspectio necessaria, licet forsan Medici sub relatione de qualitate vulneris dissensuri sint.

Non minimum argumentum est pro elidendis inspectionibus, quod desumitur ex Medicinæ incertitudine, hinc dubia renunciatione Medicorum, ita, ut hæc Judicem de pœna statuenda magis confundat, quam instruat: rectius ergo inspectio isthæc legalis rideatur, omittatur, aboleatur, quam adoretur. Verum enim vero, si omnia probe in illo considerem, habeo, ut asseram, speciosum esse, non apodicticum. Fragilitatis mentis humanæ, aut si mavis, præcipitantia hujus dandum, dum rerum omnium nexus aut indagare tardio est, aut nosse ultra spheram ingenii hominum, tum quoque ambitio, philantropia studium contradicendi, cæca in Preceptorem obedientia & autoritas, &c. se undiquaque immiscent, & quicquid veritatis radii collustrant,

frant, nebulis ignorantiae vel invidiae obducunt, quod passim observentur, inter prudentiores quoque, opiniones diversae, & scientiis praeter omne suum meritum labes affricetur, in ludibrium non raro degenerans, quae suis cultoribus aut indoctis, aut cum ratione insanientibus tribuenda. Non quidem hoc mihi sumo, ut velim Medicorum filios, quando dissentiant, abhinc semper excusandos esse, quasi ex indole doctrinae suae profundissimae, ex Democriti puteo in dies magis magisque protrahenda, hinc ex inscitia impingant, sibi que contrarii sint, obstat quippe testis domesticus sapius laudatus BOHN. l. c. cap. 109. *Quidam, inquit, ex Medicorum classe prodigunt, qui neminem quemquam se meliorem arbitrantur i. e. sibi arrogantius plus quam par est, fidunt, & cunctis casibus arduis se sufficere sibi praesumunt, aliorum etiam consilia (judicia) contentiose reprobant, nulla alia intentione, quam ut hos supplantent, & per horum depressionem ac contemptum sapientiores aestimentur; At, abhinc, quod illos inter non semper conveniat, quando Judex sententiam requirit, argumentari velle ad contemnendam omnem opem, quam Medicina ad desideria Legum ferre potis est, mihi quidem non magis salutare consilium videtur, nec magis aequum, quam Licurgi, qui vites jussit incidi, quod sint, qui vino inebrientur. Quam non de Discipline Juris incertitudine, de legibus sibi contrariis, de variis motibus in Judice, passim querelae non leves audiuntur! Die Urtheiln müsse man als aus einem Glückssopff erwarten. In ipsis sententiis, sunt verba BAIERI ad tit. de Re judic. p. 518., quantumvis omnem circumspeditionem prout officii ratio exigit, Referentes adhibeant, tamen aliquando quid negligitur, & error obrepit: it. CARPZ. sententias inter casus fortuitos refert P. I. Const. 26. Def. 21., citra quod ad Jus scriptum conculcandum, ad Leges abrogandas, ad Judicem non magis consulendum quis inde vellet inferre, & ex insufficientia omniscientiae in hominibus ad scientiarum dissentium concludere. Accedit, non omnem causam dissentus Medicorum penes hos quaerendam esse, sed tribuendam aliquando*

quando his, qui in foro versantur, litibusque teruntur, & quod PLINIUS de se fateri non erubescit, L. 2. Epistol. 3. *mutum malitiae, quamvis nolint, addiscunt*; aut, ut verba celeberr. WERNHER. ex program. Disput. inaugural. *de Medico ex voluntate aegri perperam curante referam: Improbo meritoque dammando consilio Advocati, quando in capitis aut aliud grave periculum adductos defendunt, abutuntur dissensu Medicorum, sub quo benigniorem sententiam, qua reo saevet, praeferrunt in vulgus notum est. lisdem fere verbis BOHN. l.c. pag. 536. conqueritur, a Defensoribus Homicidarum urgeri aliquando quaestiones, quo dubium reddatur homicidium, hinc in re dubiamtorem sententiam amplectatur iudex, & poena ordinaria in arbitriam mutetur. Quo loco technas tales, talemque proterviam pluribus exemplis declaravit. Sed ut ad propositiorem redeam, non sufficientem Judici esse rationem de spernenda Inspectione, quod Medici fortim dissensuri sint in testimonio de lethalitate, abhinc in propatulo est, quia aequae fieri potest, ut Medici de eadem consensuri sint. Prudenter monet nunquam satis laudatus BOHN. causas, de quibus renunciationes Medicorum desiderantur, esse vel mere *sensuales*, vulnera, contusiones, fracturas, vel *conjecturales*, quae sola ratione dirimantur; vel *sensuales & conjecturales simul*, ita ut modo sensus separatim & ratio agant, modo concurrant, vid. *de offic. Med. p. 575. seqq.* Sed simul omnibus innotuit, si quoad *conjecturales* in diversum abeant Medici, quoad *sensuales* tamen, vel *sensuales & conjecturales simul* dissensum fore rariorem; exulet modo contradicendi prurigo.*

PROPOSITIO XII.

Inspectio vulneratorum post mortem insecutam est necessaria, quia *Jus Naturae, Jus divinum, & Jus civile* non modo in illam consentiunt, sed illam jubent, ut a Magistratu adornetur.

K 2

Expli-

Explicatio.

Quia Magistratus, delato ad se rumore de commisso a subdito quodam delicto, vigore Juris naturæ, Juris divini & Juris civilis tenetur se informare de omnibus circumstantiis ad delicti certitudinem & qualitatem facientibus (vi Axiom. 1. & 2.) quo sententiam certam & justam ferat; imprimis quando delictum pro sua qualitate aut ordinariam aut extraordinariam penam post se trahit (vi Axiom. 5.) id quod de homicidio quoque valet (vi Axiom. 6.) & vero ad hanc informationem inspectio legalis & ocularis præ aliis mediis ad certitudinem facientibus pertinet (vi Axiom. 3.) est quod *Jus Naturæ*; *Jus divinum* & *Jus civile* non modo consentiant in inspectionem, sed etiam jubeant, ut hæc a Magistratu adornetur.

Quod si adverse sententiæ Patronos Rhetores magis agere, quam Logicos dixerim, quando ad ignorantiam *Juris naturæ*, *Juris divini* & *Juris civilis* de inspectione cadaverum a vulneratione adornanda provocant, & abhinc argumentum pro eadem à Republica eliminanda petunt; non speraverim me veritati prævaricari. Perinde quippe stringit subditum & hunc obligat, sive Lex aut jus quoddam explicite & disertis verbis hoc faciendum illudve omittendum esse præcipiat; sive implicite jubeat, aut prohibeat, quæ sub tali lege. citra omnem exceptionem comprehenduntur. Prohibet sane quantum præceptum omnem eadem veneno, lapide, gladio, baculo, vel alio instrumento lethali inferendam; etiam si viritum hæc homicidiorum genera apertis verbis non interdixerit. Jubet *Jus Naturæ* alteri hæc officiorum genera liberali animo exhibere, quæ quis velit; ut sibi ab altero exhibeantur, quamvis officiorum illorum catalogum nusquam reperire liceat. Pariter *Jus civile*, dum vetat injuriam cuidam inferendam, omnes injurias arcet, licet has ad amissim non recensuerit. Quoad statuta & Leges, generale mandat omnium consensu sufficit, & confringit ad obedientiam in omnibus his actionibus præstandam.

standam, ad quas illud a quovis & stupido extendi & applicari potest. Parili modo se res habet cum mandato inspectionis vulnerum a morte insecuta. In aprico est, totum illum actum legalem inspectionis, quem C. C. C. tradit, nec jus naturæ apertis verbis præcipere, nec illum in jure divino, aut civili claris verbis reperiri: ast modo attenderimus quod non solum Jus naturæ & divinum, sed & civile jubeant ut Magistratus non prius damnet, quam universa cognoverit, non celer sit ad aliquid gravius de inquisito sine manifestissimis ac minime dubiis indiciis statuendum, eo ipso jubent & serio inculcant, ut, quam potest indagacionem commisso quodam crimine & ad se delato insituat, nec se tadeat omnia media in negotio tali consuluisse, in quo error correctionem non admittit; inter quæ media, quod speciatim homicidium attinet, ocularis inspectio omni jure pertinet. Sed placet altius descendere, & sigillatim probare quod inspectionis legalis necessitas, de qua hic sermo, in quovis memoratorum Jurium sit fundata & a quovis illorum commendetur. Cum Jus Naturæ scriptum non sit, sed hujus regulæ cordibus hominum implantata, sufficiat unam harum allegasse, quæ vult: *ne quis ad penam rapiatur, nisi evidentissime & peractis probationibus sole meridiano clarioribus delicti sit convictus per circumstantias in ipso facto ita repertas.* Hæc regula denuo fundata est in hoc rectæ rationis axioma: *quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris.* Nemo autem tantus propriæ salutis hostis est, quin, ex crimine captivus, velit, ut Judex probe circumspiciat, quæ in sui defensionem vergere possint, hinc media undique adhibeat, quæ huc vergant, per consequens ocularem inspectio- nem adhiberi curet, si ab hac eadem in tantum dependeat, quo de delicti certitudine citra hesitationem constet. Prudenter notat JOH. LAURENT. FLEISCHER in *Institut. J. N. & Gent. p. 149.* exigere regulas justæ, quod nemo nisi confessus & convictus puniri debeat, & quod indicia, uti vocantur, non sint sufficientia ad aliquem condemnandum, sed ad inquisitionem

saltem instituendam. Aequè ergo ac Magistratus ex regulis iusti obligatus est ad puniendos delinquentes, vij pacti cum subditis initi, quod salutem Reipublicæ pro fundamento habet: est quoque ex iisdem regulis constrictus, ut ante se informet de qualitate delicti, quo æquas & adæquatas pœnas dicat. Nec ob stare potest, quod regulæ hæc jamdum invaluerint, & observatæ a prudentioribus fuerint in pœnis homicidii, quando de inspectione cadaveris altum silentium, quod ut medium veritatis delicti commissi esset in subsidium vocandum; quia nec pœnas homicidii, quales esse debeant, jus naturæ unquam determinavit, quin olim pro Imperantis, respicientis salutem societatis, arbitrio, nunc mitiores, nunc graviores inflictæ sint, hinc nec tanta sedulitate in vulneris qualitatem fuerit inquisitum. Ast quando Gentes moratioris confenserunt occisorem dolosum extremo supplicio afficiendum esse, simul jusserunt, probationes fidas de homicidio doloso præcedere debere, ne innocens capite plectatur, & summam injuriam fatiscat. Quod, si ex temporum injuria, vel rectius, ex infantia Chirurgiæ nondum ad culmen, ad quod jam ascendit, proventæ, inspectionibus legalibus locus non fuit, vel fides habita, tantum abest, ut in præjudicium inspectionum allegari possit, ut magis doleamus homicidas illorum temporum, quos inspectionis habita ratio a supplicio liberare potuisset; nobis vero gratulemur de hoc medio in delicti qualitatem inquirendi, quod justitiæ & conscientiæ non parum consultit. Pergo ad *Jus divinum*, nec possum, quin repectam respectu hujus, idem, quod modo attuli esse fundamentum, i. e. fluere necessitatem inspectionis vulneratorum morte infecuta, ex debito amore veritatis & justitiæ, quem sacra Pandectæ passim insinuant. Equidem observo, eandem a nonnullis peti ex verbis *Exod. 21. v. 12.* utpote, quæ jubent, tunc vulnerantem pœna capitali plectendum, si *inde* vulneratus mortuus fuerit, ita, ut particula *inde* involvat, cessare Legis

gis divinae sanctionem, si non ex vulnere lethali obierit, de quo inspectio testimonium ferat; sed strinxit in hos calamum *Illustr.* STRYK. & acriter negat, vocem *inde* reperiri in textu ebraeo, magis sensum divinae legis simpliciter exprimere, qui percussit hominem, ut moriatur, morte iterum plectendus sit, quam controversiam jam non faciam meam. Vid. STRYK. in *progr. allegat.* GEORG. EMMERICH in *Dissert. de Connub. Astrae & Apollin.* pag. 8. Robur necessitatis pro inspectione adornanda citra omnem exceptionem verborumque ambages collocandum est in lege divina, quae non modo passim monet, ne inultus maneat sanguis temerarie effusus, & Magistratui inculcat, ut vindex sit, sanguinis praesertim temere effusi: sed satis graviter quemvis, cui iudicium a DEO commissum est, hortatur, ne temere, praecipitanter, vel superficialiter sententiam ferat, ne quidem in civilibus, multo minus in criminalibus. Confer. *Deut. I. v. 16. 17. Johan. VII. v. 24.* Fert vero temere & praecipitanter sententiam, qui vel unum medium negligit, aut non in subsidium vocat, quod adhibere & in subsidium vocare valet, quo se de facti specie informet. Generalis illa Lex divina ad omnes actus legales se extendit, ne unico quidem excepto, in quibus informatione ulteriori Judex eget, & se extendit ad delicta homicidii & commendat informationem de hujus veritate acquirendam. Hanc ergo frivole omittere, est frivole impingere in legem illam sacram. Fateor, quod urget praeslaudatus STRYKIUS I. c. DEUM nunquam cadaveris inspectionem desiderasse; ast jam in praecedentibus exposui, quod sufficiat subdito generale mandatum ad obedientiam quoad omnes speciales casus hoc inclusos praestandam. Siuadent sacrae Pandectae, imo jubent Medicos consulere, quando aegrotant, sed nullibi fit mentio, ut a Medicis petant & capiant vomitoria, sudorifera, cordialia; Jubent eadem homicidam dolosum vita privare, sed nullibi fit mentio modi vel instrumenti, quocum haec sententia in actum deducenda; ut verum maneat, quod a silentio Juris divini, quoad quasvis circum-

circumstantias necessario huc spectantes, ad nullitatem harumdem argumentari, nec liceat, nec aequitati consonum sit. Quibus mens est, ex institutione divina asylosum rationes pro inspectione conquirere, adeant NICOLAI MYLERI ab *Phrenbach tract. de Jure Asylor. pag. 4.* Quid tandem fiet de necessitate inspectionis vulneratorum quoad *Jus civile*? Non audeo provocare ad hæc loca, quæ distinguendum esse moment inter vulnus mortiferum vel non mortiferum, *L. 11. §. 3. L. 15. §. 1. L. 46. L. 51. L. 52. ff. ad Leg. Aquil.* quasi inspectionem vulneratorum, de qua hic sermo, claris verbis insinuent, & ubeant, quia non instituebatur isthæc ocularis inspectio ad irrogationem ultimi supplicii, sed damni reparandi ergo; ita nec rigide sustinuerim rigorem Juris memorati indistinctim voluisse pena capitali afficiendum, qui animo occidendi aliquem aggressus fuerit, sive vulneraverit, aut non, licet non occiderit, ac hoc videtur velle *Lex Cornelia*, & in hoc nituntur, qui inspectionibus vulneratorum instituendis se opponunt. Nam vel sola inscriptio tituli hujus de *Sicariis* monet, sermonem non esse promiscue de homicidis, sed de clandestinis vitæ insidiatoribus, specialissime de latronibus, qui cultellis recurvis, *sicæ* dictis, sub vestibus occultatis, sive telo abscondito, nec opinantes confodiebant, quorum maleficorum, tempore quo Jus Romanum condebatur, non parvus erat numerus, ac hodiernum in Latio sub nomine *der Banditen* tales reperiuntur, tum quoque his erat publicæ tranquillitatis ergo severissime Jus dicendum, ut solum consilium occidendi esset pœna capitali dignum, licet effectus non infecutus. Ac vero vocabulum *Sicarii* fuit abusive ad quemvis homicidam translatum, nemo mirabitur rigori huic, qui quoad latrones in vigore merito manet, per generalem consuetudinem fuisse derogatum, & hodie eventum sive effectum simul attendi, si pœna ordinaria, sive gladii, sit homicidæ dolofo irroganda; Nam æquitas undique vult propositum cum actu imperfecto mitius puniendum esse, quam cum actu perfecto, *L. 1. ff. de extraord.*

extraord. Crim. L. 21. §. 7. ff. de furt. Accedit Sanctio Carolina Criminalis, utpote quæ *Art. 147.* conatum homicidii non secuto eventu, arbitrio Judicis, ut puniatur, relinquit: est vero pœna, quæ arbitrio committitur, semper mitior hac, quam Leges injungunt. Conf. quæ pag. 27. supra sunt allatæ. Sed de inspectionibus vulneratorum a morte insecuta non tam altum silentium est in Jure Civili, ac volunt aliqui. Fit ejus expressa mentio in *L. ult. ff. ad Leg. Cornel. de Sicar.* his verbis: *Si in vixa percussus homo perierit, iclus uniuscujusque in hoc collectorum contemplari oportet:* Nec obstat, quod ad mentem **GOTHOFREDI** in *not.* ad illam, contemplatio isthæc sit commendata, quo pro varietate icetuum varia pœna constituatur: quandoquidem de morte prægressa Lex loquitur, non vero, si homo quidem a pluribus vulneratus non vero confossus fuerit, ubi icetuum differentia pœnæ arbitrariæ diversitatem inferret. Sed, cum non adeo de antiquitate inspectionum legalium, quam de necessitate harundem mihi sermo fit, mitto isthæc, & cuilibet, quæ de illa sentire velit, liberum relinquo. Autumo sufficere ut probem Juris Civiles autoritatem pro inspectione legali vulneratorum adornanda, si nude provocaverim ad officium Judicis in Legibus præscriptum, quod est nocentem punire, innocentem absolvere, hinc de omnibus circumstantiis se informare, quæ ad nocentem convincendum, innocentem defendendum facere valent; ad personam Judicis, dum publica autoritate gaudet, ut delicta cognoscat, abhinc puniat, ad cognitionem vero requiritur examen corporis delicti, si hoc, quod in homicidio obtinet, fuerit permanens; ad æquitatem Judicis, quæ negat hunc esse lege rigidiorrem vel remissiorrem: ad quam denuo pertinet, ut inquisitus audiatur & admittantur, quæ ad ipsius defensionem.

sionem facere possunt, cujus causa semper favorabilior,
 hinc etiam inspectio Legalis ab ipso occisi necessaria, &c.
 Quae omnia cum passim nota sint ac cognita, textibus Juris
 roborare nolo, nec ex antecedentibus, quae huc facere
 possint, iterum repetere. Quod si ergo Judex nolit re-
 prehensionem incurrere, quod culpam cum dolo con-
 junctam admiserit, dum, quam adornare potuisset &
 debuisset inspectionem, sciens & volens omiserit, sponte
 sequitur in casibus ante allatis inspectionem vulne-
 rum post mortem insecutam esse necessariam, in
 quibus jam acquiesco.

Rostock, Diss., 1724 / 27

St.

Inches

Centimetres

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

Toj. 2. 4

Bra. 32. num. 17.

Disputatio Inauguralis Juridica
DE

NECESSARIA
VULNERUM
INSPECTIONE
IN
CRIMINE HOMICIDII
COMMISSO.

1725, 2^a

Quam,
Adfidente Numinis Divini Gratia
SENSU AMPLISSIMI ICTORUM ORDINIS
IN ILLUSTRIS ROSARUM ALMA,

PRÆSIDE

Viro Prænobilissimo, Excellentissimo, Amplissimo & Consultissimo
Dn. JOACH. HENRICO SIBRAND,
Icto & Antecessore celeberrimo, Facultatis Jurid. Seniore, &
h. t. Decano maxime spectabili,

Cognato, Præceptore & Promotore omni ætate devenerando,

PRO LICENTIA

Summos in utroque Jure honores & privilegia Doctorum
consequendi,

Ad diem Octobr. Anno M DCCXXV.

In Auditorio Maximo,

Horis ante- & pomeridianis,
placido Eruditorum Examine submittit

GEORG. WILH. DETHARDING, Rost

Judic. Mecklenburg. Advocat. Ordinar.

ROSTOCHII, Typis Jo. JAC. ADLERI, Sereniss. Principis & Acad. Typogr.

18

